VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam, 5076. szám

4 oldal, 20 bani

Vasárnap, 1961. július 2.

Néhány napon belül szemveszteség nélkül fejezzük be a búza aratását

Beértek a kalászosok. Öröm, boldogság a bő termést ígérő ringó buzatáblákat nézni és számot adni arról, hogy mezőgazdasági dolgozóink eddigi munkája eredménnyel járt. Mezőgazdasági szakemberek, állami- és pártaktivisták, gazdasági vezetők, állami gazdaságok egyszerü dolgozói és kollektivistái hajolnak a buzakalászok fölé és vizsgálják eddigi munkájuk eredményét. Ebben az évben uj buzafajták termése kerül betakaritásra; magasabb a hektárhozam, gyorsabb az érési folyamat és gyorsabb munkára is van szükség. Kelepelnek az aratógépek, cséplőkombájnok vágókészülékei, suhognak a kaszák és itt ott már bugnak a cséplőgépek dobjai is.

Junius 30-án este a rajoni pártbizottság bürója és a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága rövid munkaértekezletre hivta össze a községek, kollektiv gazdaságok vezetőit, a mezőgazdaságban dolgozó párt- és állami aktivistákat, hogy megbeszéljék, milyen szervezési intézkedésekre van szükség, hogy meggyorsuljon a munka üteme. Ezt kivánja az egész ország érdeke, mert egész dolgozó népünk kenyeréről van szó. A meleg időjárás gyorsan érleli a buzát, ennek folytán, ha nem halad ütemesen a munka: elhull a gabona.

Helyzetjelentés

Rajoni viszonylatban kollektiv gazdaságainkban julius 1-ig 43 százalékban végezték be a kalászos gabonák betakaritását. Az őszi és tavaszi árpa betakaritását 92, a rozs és buza betakaritását pedig 86 százalékban. Az állami gazdaságokban az árpa betakaritását 79, a buzáét 27 százalékban teljesitették. Az eredmények szépek, de nem kielégitők. S ez főleg annak tulajdonitható, hogy helyenként — noha már a buza mindenütt tulérési folyamatban van — nem mozgósitják az összes erőket a betakaritásra, nem használják ki a gépek teljesitőképességét, sőt az is megtörténik, hogy itt-ott rosszul működnek a különböző mezőgazdasági gépek. Igy például a kollektiv gazdaságokban junius 30-án az arató-kötőgépeknek mindössze 8 százaléka, az arató-cséplő kombájnoknak pedig 87 százaléka dolgozott. A vezető tanácsok nem mozgósitják a kézi kaszásokat sem. Ennek tulajdonitható, hogy az emlitett napon a betakaritás napi ütemtervét csak 71 százalékban teljesitették.

Dicséretet érdemelnek azok a kollektiv gazdaságok, amelyek a betakaritás megkezdése óta az összes erők bevonásával végzik a munkát. Igy a nagyperegi és a nagyfalusi kollektiv gazdaságokban már több, mint 76 százalékban elvégezték a buza aratását. Ezekben a gazdaságokban ma már befejezik az aratást. Jól haladnak a kisiratosi, tornyai, szentmártoni, keresztesi, sofronyai és nagyvarjasi kollektivisták is ezzel a munkával.

Hasonlóképpen a szemlaki és az ötvenesi állami gazdaságokban is szervezetten, jól halad a munka.

Néhány kollektiv és állami gazdaságban azonban az a helytelen magatartás észlelhető, hogy még ráérnek. Igy aztán a kovaszinci kollektiv gazdaságban csak 16, a pankotaiban 13, a németszentpéteriben 12, a pécskai Dózsa Györgyben 11, a galsaiban 9, az alunisiban 7, a muszkaiban 6, a magyarádiban pedig 3 százalékban végezték el a buza betakaritását. Helyenként az állami gazdaságokban sem halad kielégitően a munka. Az orczifalvi, vingai, világosi, csálai állami gazdaságokban az erőviszonyokhoz képest lassu az aratás üteme.

Mikor kezdik meg a nyári mélyszántást?

Rajoni viszonylatban eddig mintegy 20.000 hektárról takaritották be a kalászos gabonát. Ezzel szemben a nyári mélyszántást csak 13 hektáron végezték el. Feltesszük a kérdést: mire várnak mezőgazdasági egységeink vezetői? Jól tudják, hogy a nyári mélyszántás a jövő évi termés növelésének egyik fontos tényezője. Számos kollektiv és állami gazdaságban a arató-cséplő kombájnok után nem szedik össze a szalmát. Ez a helyzet a kürtösi, világosi, pankotai, pécskai kollektiv gazdaságokban és az orczifalvi, világosi, vingai, ötvenesi állami gazdaságokban. Hiba az is, hogy a gépállomások vezetőségei és az állami gazdaságok vezető tanácsai, nem intézkedtek, hogy munkába állitsák a második müszakot és igy a traktorokat nappal az aratásnál, éjjel pedig a szántásnál használják. Az ujaradi, fennlaki, kürtösi és orczifalvi gépállomásoknál a tervszerüsitett második váltásban a gépeknek még az 50 százaléka sem dolgozik. A gépállomások és állami gazdaságok vezetőinek haladéktalanul intézkedniök kell a második váltás munkába állitásáról.

A másodvetésnek is itt az ideje

Lassan halad a nyári mélyszántás, igy nem csoda, ha kevés a másodvetés. Rajoni viszonylatban eddig mintegy 1.200 hektáron végeztek másodvetést. Mezőgazdasági szakembereink jól tudják, hogy a fejlődő állatállomány takarmányalapjának biztositásában milyen nagy fontossággal bir a másodvetés. Ennek ellenére a kovaszinci, szépfalusi, alunisi, csicséri, vingai kollektiv gazdaságokban még egyáltalán meg sem kezdték a másodvetést. Az emlitett gazdaságokban még a nyári mélyszántáshoz sem láttak hozzá.

Meddigtart még a gépek bejáratása?

A gyakorlat munka azt bizonyitja, hogy egyes gépállomások, mint a fennlaki és az ujaradi rossminőségü javitással készültek a betakaritásra. Néhány arató-kötőgép és arató-cséplő kombájn naphosszat üzemképtelenül áll. A gépállomások vezetői ezt azzal magyarázzák, hogy a gépek még nincsenek bejáratva. Ez azonban nem fel meg a valóságnak. A helyzet az, hogy rossz volt a javitás. Nem gondoskodtak idejében megfelelő mennyiségü csere-alkatrészről, nem szervezték meg a mozgóműhelyeket s ennek folytán állnak a gépek. Junius 30-án például a féregyházi kollektiv gazdaságban hat arató-kötőgép, az ujzimándi kollektiv gazdaságban 3 arató-kötőgép és 2 kombájn, a világosiban 2 arató-kötőgép és 1 kombájn, a pécskai kollektiv gazdaságokban 2 kombájn és 9 arató-kötőgép állt üzemképtelenül. S mint ahogy emlitettük, a mozgóműhelyek működésének elégtelen megszervezése oda vezet, hogy a traktorosok sok esetben több kilométert tesznek meg, hogy egy-egy alkatrészt kicserélhessenek. A sági kollektiv gazdaságban junius 30-án például két arató-cséplő kombájn mindössze hat hektárt aratott, a pankotai kollektiv gazdaságban a 29 hektár előirányzat helyett csak 1 hektárt teljesitettek a kombájnok. Az ujaradi, fennlaki és rajonunk többi gépállomásának vezetői sürgősen intézkedjenek, hogy az összes gépek dolgozzanak.

A munkaértekezlet tanulságai

Ahhoz, hogy néhány napon belül szemveszteség nélkül betakaritsuk a buzát, határozott intézkedésre és az összes erők mozgósitására van szükség. Ez tünt ki a rajoni pártbizottság bürója és a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága által összehivott munkaülésen is. Sokkal nagyobb figyelmet kell forditani arra, hogy az arató-cséplő kombájnokat teljes egészében kihasználják. Nem szabad megengedni, hogy a gépek egymást követve dolgozzanak, minden arató-cséplő kombájnt és arató-kötőgépet külön parcellára kell beállitani, ezáltal kiküszöbölődik az, hogy ha üzemzavar miatt egy gép leáll, az a többit is akadályozza a munkában. Intézkedni kell, hogy az arató-cséplő kombájnok menet közben kocsikra üritsék ki az elcsépelt gabonát és ne a kombájnok szállitsák azt a mérleghez. Sokkal nagyobb figyelemmel kell megszervezni a gabonaátvevő központok munkáját is. Az átvevő központok felelősei foganatositsanak intézkedést, hogy a tehergépkocsik maximum fél órát álljanak az átvevő központnal.

A községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, a gazdaságok vezető tanácsai, szakemberei, a pártalapszervezetek irányitásával haladéktalanul intézkedjenek, hogy szervezetten, az összes erők bevonásával néhány napon belül, rajonunk egész területén, befejezhessük a buza aratását. Ugyanakkor teljes lendülettel lássanak hozzá a nyári mélyszántáshoz, a szérüre való hordáshoz, a másodvetéshez és a csépléshez.

A németszentpéteri állami gazdaságban az 1-es számu brigádban teljes lendülettel dolgoznak az arató-cséplő kombájnok.

KÖZLEMÉNY

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága junius 30-án és julius elsején plenáris ülést tartott.

A plenáris ülésen részt vettek az RMP KB tagjai és póttagjai, az RMP tartományi bizottságainak első titkárai és mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó titkárai, az RMP KB osztályfőnökei és osztályfőnök-helyettesei, miniszterek és miniszterhelyettesek, a tartományi néptanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei, egyes tömegszervezetek vezetői, a központi lapok főszerkesztői és más párt- és állami aktivisták.

Az első napirendi ponttal kapcsolatban a plenáris ülés megvitatta és egyhangulag jóváhagyta az 1962. évi népgazdaságfejlesztési terv tervezetét a lefolytatott viták alapján hozott javitásokkal.

Kijelölték azokat a szervezési és müszaki intézkedéseket, amelyeket a következő hónapokban kell tenniük a minisztériumoknak, vállalatoknak, a helyi párt- és államszerveknek, hogy minél jobb feltételeket teremtsenek az 1962. évi terv teljesitésére.

A második napirendi ponttal kapcsolatban Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs, a Román Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, jelentést terjesztett elő a III. pártkongresszus irányelvei valóraváltásának menetéről a falvakon folyó szocialista épités és a mezőgazdaság fejlesztése terén.

A vita lefolyása után a plenáris ülés egyhangulag jóváhagyta az előterjesztett jelentést, valamint azokat a feladatokat, amelyeket a jelentés a pártszervek és pártszervezetek, a központi állami szervek és a néptanácsok számára kijelölt.

Épül, szépül DRÁGA HAZÁNK

Új kultúrintézmény

Uj kulturotthont épitenek önkéntes hozzájárulásból a Krisána tartományi Nagyzerind és Micske községekben. A több helyiségből álló kulturházak ünnepélyes avatását augusztus 23-ra tervezik a dolgozó földmüvesek.

Messzemenő gondoskodás

Messzemenően gondoskodik a tanulóifjuság kellemes nyaralásáról a Iasi városi néptanács. Nyolc iskola udvarán nyaralótábort létesitettek. A pedagógusok vezetésével naponta kirándulásokat rendeznek; 900 tanuló az ország különböző vidékein lévő táborokban tölti a szünidőt. Az első csoportok már el is utaztak.

Újabb tömbház alapjait rakták le

A fejlődő Nagybánya napról-napra szebb lesz. Hersch Pál mérnök vezetésével a Cosbuc utcában most kezdtek hozzá az ujabb 60 lakrészes tömbház épitéséhez. A tömbházat a lehető legrövidebb idő alatt akarják átadni s ezért sok uj technikai ujitást, előregyártott elemet, ujfajta emelőrudat használnak az épitkezésénél. A mintamunkatelep felelősévé a kommunista Pricop Ioan mestert nevezték ki.

A Resicai Fémipari Kombinát mozdonygyárában

A Resicai Fémipari Kombinát mozdonygyára dolgozóinak 83 százaléka vesz részt a lelkes szocialista versenyben, amelynek eredménye: a mult hónapban a termelési tervet több, mint 100 százalékban teljesitették. Kiváló munkát végzett e hónapban a kommunista Trocan Mihai vezette ifjusági szerelőbrigád. Tiszteletben tartotta a grafikon szerinti feladatokat, amelyeket jóminőségben teljesitett. A kommunista Cojocaru Mihai vezette munkacsoport tagjai a munka ésszerü megszervezése révén, junius 15-ig elvégezték havi tervfeladataik több mint kétharmadát. A kazánkovács mühelyben jó munkájával különösen kitünt a kommunista Kilványa János vezette kazánkovács csoport: a feladatokon kivül 20 adagoló teknőt is elkészitett a martinászok részére.

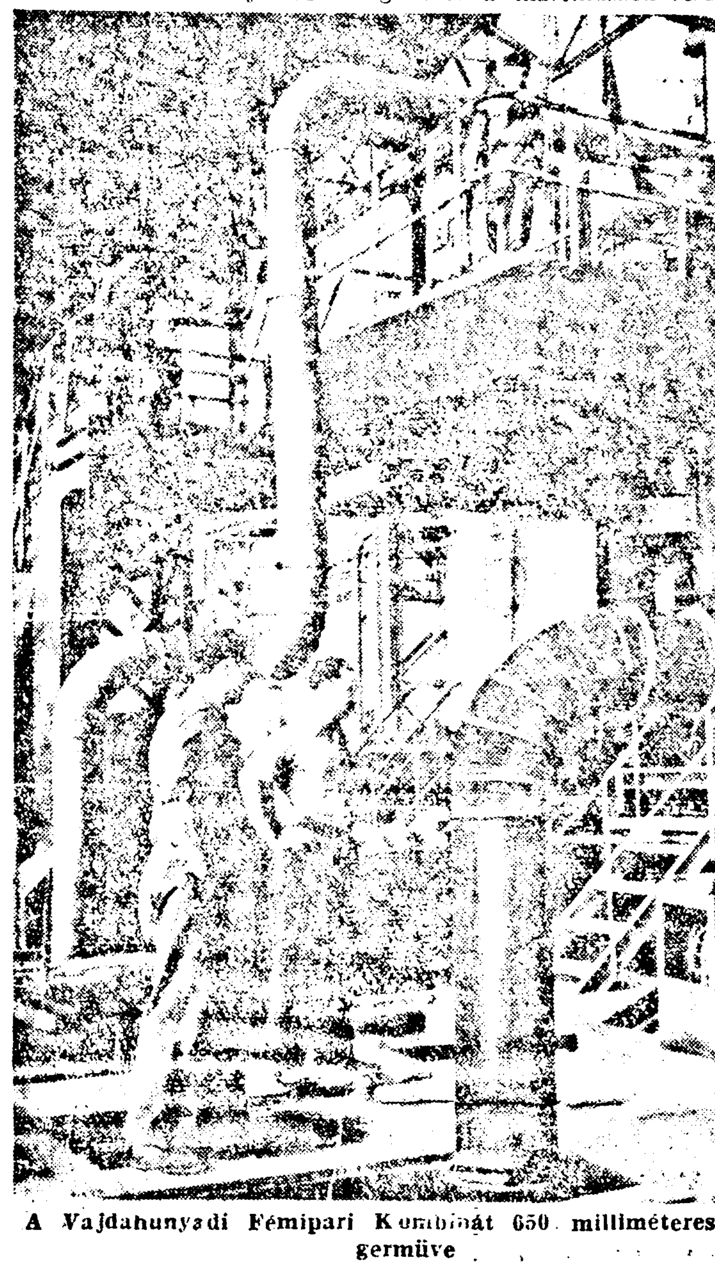

A Vajdahunyadi Fémipari Kombinát 650 milliméteres hengermüve

„Ma egy vagon 30 mázsát csépelünk..."

Csizmadia András, az ujaradi GTA traktorosa az első napon egy vagon és tizenhét mázsa árpát takaritott be kombájnjával a fakerti kollektivisták földjéről. Az ötven hektár árpa aratását már napokkal ezelőtt megkezdték a kollektivisták és nagyrészét már kalangyákba rakták. Mintegy tizenhét hektár maradt hátra, de a gazdaság vezető tanácsa ugy határozott, hogy ezt már kombájnnal aratják le. Igy a munkaerő egy részét a kukorica kapálására irányitották.

A második napon Csizmadia András korábban kelt és elhatározta, hogy több gabonát takarit be, mint tegnap. Traktorára ült és a község mellett lévő árpaföldre vontatta a kombájnt. Itt dolgozott az előző nap is. Ha jól dolgozik, két nap alatt elvégzi az árpa betakaritását és megkezdheti a buza aratását. A buza beérett. Az enyhe szél hatására ugy hullámzik mint a tenger.

Egy ideig ezt nézte a traktoros, majd intett Gruber Ádám és Gligor Traian kollektivistáknak, hogy szálljanak fel a kombájnra. Ők töltik a zsákokat...

Felbugott a traktor s a kombájn aratni, csépelni kezdte az árpát. Minden fordulónál nyolc, kilenc zsák árpa került le a kombájnról. Schlei József és Cornea Traian a mérleg körül szorgoskodtak. Ők mérték a learatott, kicsépelt árpát.

— Mennyi van már? — kérdezte egy idő után a traktoros.

— Harminc mázsa — hangzott a válasz.

Csizmadia András elégedetten mosolygott, hiszen még csak tiz óra...

— Ma egy vagon harminc mázsát aratunk-csépelünk — mondotta a kollektivistáknak.

Közben megérkezett Sutter János elvtárs, a községi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke. A mérlegnél dolgozó kollektivistáktól a betakaritás felől érdeklődött.

— Jól halad a munka elnök elvtárs — jelentették büszkén a kollektivisták, majd az egyik megjegyezte: — András nagyon jól dolgozik.

A kombájn ujra a mérleghez ért. Ismét lekerültek a telt zsákok a gépről. Néhány szót váltottunk a traktorossal. Elmondta, hogy nyolc éve vezeti a traktort és nagyon szereti mesterségét.

— Tulajdonképpen a kerékgyártó mesterséget tanultam Aradon, de visszavágytam a faluba és nagyon érdekelt a motor — magyarázta Csizmadia András. — Elhatároztam, hogy kitanulom ezt a mesterséget is. Itt születtem, itt nevelkedtem a faluban és feleségem is itt dolgozik a gazdaságban.

Miközben beszélgettünk egy kisfiu közeledett felénk.

— Az én fiam — mondta büszkén Csizmadia András. — Ő is nagyon szereti a motort. Ha a közelben dolgozom mindig felkeres. Sőt a volánhoz is ültettem, de csak a szántásnál. Azt hiszem belőle is traktoros lesz — mondotta az apa és fiával együtt felült a gépre.

— Mehet — hangzott a zsáktöltők jeladása s a kombájn folytatta az aratást, cséplést.

A hat éves Andris az apja mellett ült és minden mozdulatát figyelte. Az apja segitségével bizonyára jó traktoros válik belőle is.

A dülő ut szélén álltunk és néztük a távolodó kombájnt. Apa és fia vissza-vissza néztek és mosolyogva integettek...

H. I.

Akinek jobbkeze a gép

Népes család a Cristeáéké. De nem csupán erről ismert, hanem arról is, hogy tagjainak tulnyomó többsége textilipari dolgozó. Igaz, hogy az apa, Cristea Florea, az aradi ILL-vállalat alkalmazottja, de nővére, Drăgan Maria már évek óta a December 30 üzemben dolgozik. Ő róla igen kevés szó esik ebben a riportban, csupán azt emlitjük meg vele kapcsolatban hogy Drăgan elvtársnő volt az, aki Cristeaék nagyobbik fiát, Teodort meggyőzte: válassza a textilipari szakmát.

— Szép és jó mesterség ez, majd meglátod — mondogatta a fiunak, aki végülis döntött.

— Hát, megpróbálom.

És megpróbálta. Draganné beiratta a textilipari szakiskolába, amelynek padjait 1952-ben hagyta el.

A család minden tagja büszke volt a fiura. S méltán, mert a gyerek, bár Csermőn csak négy elemit végzett, mégis az éltanulók közé küzdötte fel magát a szakiskolában.

Mielőtt azonban az ő életutját követnénk — mert róla lesz szó ebben a riportban — ismerkedjünk meg a család többi tagjával.

Anyja 1956-ban került a December 30 üzem orsózó osztályára, nővére, Florica szintén „textiles". Munkahelye a befejezőrészleg Florica férje Gherman Cornel pedig a szövöde élmunkása. Robos Antița, a másik Cristea-leány, szintén a szövődében dolgozik.

Igy hát, a Cristea-család a hatalmas üzem csaknem minden részlegén képviselteti magát. De a felsorolás még nem ért véget. A kisebbik Cristea-fiu, Ioan, most végezte a hetedik osztályt és elhatározta: követi a többiek példáját, textilipari szakiskolában folytatja tanulmányait. A legkisebbik, Maria hatodik elemista. És ki tudná megmondani, nem „textiles" lesz-e ő is néhány év mulva? S ne feledkezzünk meg Viorcáról, Teodor fiatal feleségéről, aki... nos, igen: szintén a December 30-gyár dolgozója. Ha ez a nagy család összejön, bőven van alkalom tapasztalatcserére, szakmai kérdések megvitatására.

De ott hagytuk abba, hogy Teodor szép eredménnyel fejezte be szakiskolai tanulmányait. Innen egy Tirgoviste környéki textilgyárba osztották be. Két évet dolgozott ott, szorgalmasan, kitartással, de valami mindig haza vonzotta. Hiába, „ki a Maros vizét issza..." Munkatársai sajnálták, hogy elhagyja a branesti üzemet, de ő nem tágitott. Igy került 1954-ben vissza Aradra, a December 30-üzembe.

Ismét eltelt két esztendő. Közben a TEBA-gyárban nagyméretü épitkezések folytak. A tőkés-földesuri rendszertől örökölt kisüzem hatalmas, impozáns gyárrá fejlődött. Uj, korszerü gépeket szereltek fel minden részlegen — igy a festődében is.

— Ott volna jó dolgozni, — gondolta magában Cristea Teodor. — Többet lehetne tanulni, tapasztalni.

Elszánta tehát magát, felkereste a gyár vezetőségét és kérte: helyezzék a Tebaba. Az üzem vezetői megértették a fiatal munkást és eleget tettek kivánságának.

Ki tudná leirni azt az örömet, amely hatalmába keritette, amikor először átlépte uj munkahelye küszöbét.

— Itt valóban kiváló szakember lehet belőlem. Csak rajtam mulik, elérem-e célomat, vagy sem. Már pedig elérem! Ezzel az elhatározással látott munkához.

Miközben erről beszél, arcát figyeljük. Magas homloka, nyilt tekintete és az alig észrevehető ránc itt az ajka fölött arról árulkodik, hogy a határozott jellemü emberek közé tartozik. Azok közé, akiket nem egykönnyen lehet eltériteni szándékuktól. Attól ő magát minden akadályon, ha valamit egyszer eltökélt.

Talán az is jó példa erre, hogy az elmult néhány esztendő alatt pótolta iskolai tanulmányait. Elvégezte a hét osztályt s most, néhány nappal ezelőtt, fejezte be — még hozzá sikerrel — a nyolcadikat. Érdekelt mi lehet a kedvenc tantárgya?

— Természetesen a vegytan — mondotta mosolyogva — hiszen festődében dolgozom. Szakmám ág.

Amikor Danciu Alexandru elvtárssal, a gyár pártbizottságának titkárával munkahelyén felkerestük, ugy mutatták be: „Cristea Teodor elvtárs, a részleg egyik legszorgalmasabb élmunkása és ujitója".

(Folytatása a 3. oldalon)

Bővül a villanyvezeték-hálózat

Az Áramszolgáltatási Vállalat szorgalmas munkaközössége arra törekszik, hogy a város állandóan növekvő villanyenergia-fogyasztását biztositsa. Nemrég befejezték egy ujabb gépcsoport szerelési munkálatait. Most már csak a próbaüzemeltetés van hátra. Ez a komplexum Arad rajon északi részét látja el villanyenergiával. Már befejezték a munkálatokat Pernyáva városnegyedben is, tökéletesitették a villanyvezeték hálózatot. Ezenkivül megkezdték a Teba textilgyár és a Calea Romanilor ut közötti utcák hálózatának főjavitási munkálatait.

Ugyanakkor állandóan bővitik a villanyhálózatot, a köz- és magánvilágitás biztositása érdekében. Tizenhét kilométer hosszuságban teljesen uj hálózatot épitettek ki, míg hét kilométerrel bővitették a már meglévő közvilágitási hálózatot.

Mindezek az eredmények, munkálatok azt bizonyitják, hogy a villanygyári dolgozók teljes tudatában vannak munkájuk fontosságának és arra törekszenek hogy a rájuk háruló feladatokat maradéktalanul megvalósitsák.

Lapunk negyedik oldalán

★ A német Békeunió javaslatai a német békeszerződés megkötésével kapcsolatban

★ Julius 17-én Moszkvában folytatják a szovjet-amerikai értekezési tárgyalásokat

★ Sztrájkok, tüntetések Algériában tiltakozásul az ország felosztásával kapcsolatos francia tervekre

★ Patrice Lumumba emléke örökké élni fog

★ Kongó népe nem felejt

Közművelődés ☆ Irodalom ☆ Művészet

Vasco Pratolini:

A külvárosi lány

Ersilia nem felejtette el sem az arcát, sem a nevét: rokonszenvvel gondolt vissza Metellóra, de azt nem sejtette, hogy a szive már őt várja. Pedig azokban a napokban éppen ő maga készült arra, hogy egészen más utra terelje az életét. A mühelyben, ahol egy ideje dolgozott (vagy tizen voltak nők, müvirágokat készitettek, ő volt a legfiatalabb közöttük a tizennyolc-husz évével és a többiek szépnek tartották, mert „eleven ezüst lengett körülötte", ahogy ismerősei mondták), a tulajdonos belebolondult és el akarta venni feleségül. Negyven éves, jómodoru férfi volt, tekintélyt is tudott tartani, a felesége belehalt egy koraszülésbe és a nagy, kényelmes lakás most egy uj háziasszonyt várt, aki ismét életet teremtsen benne. Ersilia hagyta magát rábeszélni, de még nem tudta Lorenzonak szólitani jövendőbeli férjét: sokkal természetesebben jött a szájára a „Roini ur".

Aznap reggel éppen a városházán jártak, hogy bejelentsék házasságkötési szándékukat, amikor egy tüntető csoporttal találkoztak. „Kenyeret!" — kiabáltak az emberek és botokkal hadonásztak. Ersilia megismerte őket: San Fredianoból, az ő negyedéből valók voltak s tudta róluk, hogy valóban mind éheztek otthon, bár most felfedezett közöttük néhány kétes alakot is. Ott volt például Lucchesi, aki lopásért ült és nemrég jött ki a börtönből, de az biztos, hogy éhezett. Ám Lucchesi mellett ott volt Chigo Manseni, ott volt Gianotto, ott volt Fioravanti az öntő, akik mind az apja barátai voltak. Gianotto kömüves volt, harminc éves korában feleségül vette Annitát (akivel Ersilia együtt töltötte gyermekkorát) „jóformán taknyos leányka korában". Az asszony most a dohánygyárban dolgozott és az ötödik, vagy hatodik hónapban volt az első gyermekével.

— Milano a nép kezében van! — kiáltozták.

— Gyerünk a városházára! A városházára!

— Kenyeret! Kenyeret!

— Vérszivók, ütött az órátok!

Ersiliának hirtelen az villant a fejébe, miközben a magukból kikelt embereket bámulta, hogy ha jobban odanézne, az apját is felfedezhetné a tömegben: a következő pillanatban pedig csaknem megkönnyebbülten gondolt arra, hogy az apja nincs és nem is lehet itt, hiszen már örökre távol van az ilyesmitől.

A jövendőbeli férje megragadta a karját és berántotta egy kapu alá. — Akasztófa kellene ezeknek! — kiáltotta.

A tüntetők között fiatalok is meneteltek az idősebbek oldalán. És a nők, bár kevesen voltak, sokkal izgatottabban viselkedtek, mint a férfiak. A vezetőjük Miranda volt. Miranda a barátnői közé számitott, ő is a dohánygyárban dolgozott, de innen kitették és Ersilia nem csodálkozott, hogy most itt látja: amióta az apját kényszerlakhelyre küldték, Mirandát mintha „kigyó marta volna meg", ahogy San Fredianoban mondták. Most is ilyennek látszott, a homlokát veres kendő takarta, a bluza fel volt türve a két karján.

— Miranda! — kiáltotta feléje.

De Roini még beljebb taszitotta a kapu alatt, ahol állottak. — Elment az eszed? — mondta. Már régóta tervezik ezt a tüntetést. A gazemberek!

— Hazudsz! — kiáltotta Ersilia. — Nekik van igazuk!

— Én pedig békeszerető ember vagyok és te, kislány, felejtsd el azt a környezetet, ahol felnőttél. Megértettük egymást?

Ersilia nem tudott válaszolni. A hátuk mögött megjelent egy ember, aki nyilván be akarta zárni a kaput. — Ujra itt van a negyvennnyolc, éppen mint ötven évvel ezelőtt. Nem látják? Kérem, igazán sajnálom. — Borzos szakálla volt, a fejebubján kis fekete sapkát viselt, magas termetét kissé elrutitotta görbe háta: — Kérem, távozzanak — fordult ujra hozzájuk. Az utca váratlanul néptelenné vált, az üzletek bezártak, az ablakokat mindenfelé redőny takarta. Az utca legvégén, ahol a Ponte Vecchio kezdődött, barikádokat sejtett a szem a nagy fényben és csendességben. A Via della Terma felől hirtelen egy kocsi bukkant fel leeresztett függönyökkel, a kocsis teljes erejéből csapkodta a lovakat. — Ez a forradalom — mondotta a szakállas férfi, miközben bezárta a kaput. — Meglepetésszerüen érte a hatóságokat.

— Sokra nem mennek vele — mondta Roini, miközben csaknem vonszolta maga után Ersiliát. — Gyerünk, lépj gyorsabban, még idejében elérhetünk a mühelybe.

Ersilia kitépte a karját a kezéből, amely tartotta. — Nekik van igazuk! — ismételte.

— Idehallgass, Ersilia. Jobban tennéd, ha engedelmeskednél. Egyelőre még a főnököd vagyok, de tulajdonképpen a férjed is, hiszen éppen most tétettük ki a hirdetést!

— Ó — kiáltotta Ersilia és nevetni kezdett. — Menj és tépd le, mert most már örökre kiverheted a fejedből azt, hogy a férjem leszel. Én San Fredianoban születtem és nincs szükségem egy ilyen férjre!

Meg lehet-e magyarázni bizonyos dolgokat? Miközben beszélt, Metellot látta maga előtt, csaknem élő valójában, mintha hárman álltak volna az utcán és még a hangját is hallotta...

Lőrinczi László forditása

IONESCU TENE: Kalászgyüjtő pionirok

Kása János:

Új kenyér ünnepén

Én eddig soha, soha nem arattam,
de szivemben most öröm fog kaszát,
nagyot suhint a kedvem s énekelve
köti kévébe a dus gabonát.

Nézd, ott a tagban kombájnok eveznek,
kalászhoz simul a vitorla. Lám, ma
e ringó, érett, selymes szőkeségből
ömlik a zsákba az élet hulláma.

Minden hektárhoz ötven zsák is kellett
gyüjteni össze a duzzadt magot.
A bőség drága, illathintő ize
nem hagyta hon pihenni az aggot.

Itt vagyunk mind e boldog aratáson,
égő lelkü bort derit most a vén,
átkozni multat, áldani jövendőt
uj kenyerünk magasztos ünnepén.

Szálljon a dal és lengjenek a bölcsők —
ezt kivánom. Kupámat szinig töltöm.
Uj kenyerünk s e teli serleget
emelem föl, föl, pártunkra köszöntöm!

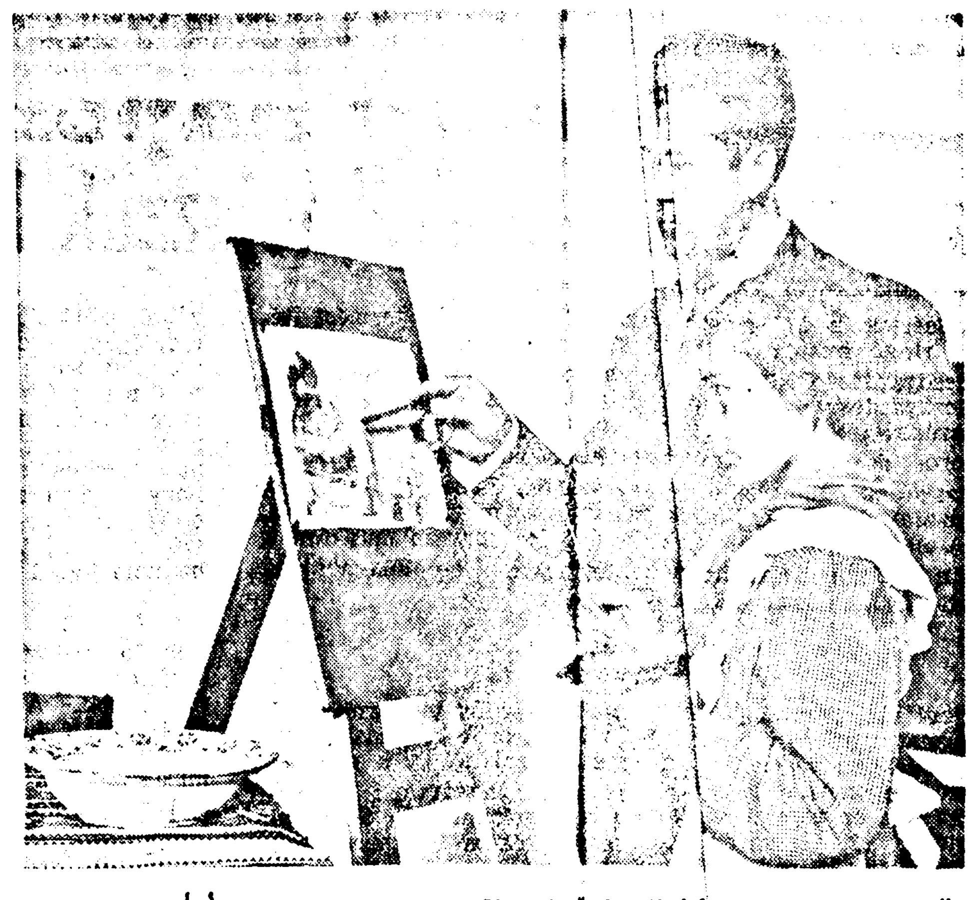

Tolan Ioan a Képzőművészeti iskola igazgatója sok türelemmel és megértéssel foglalkozik kitanitványai oktatásával. Képünk azt a pillanatot ábrázolja, amikor éppen Cora Ligiának szakmai utbaigazitásokat [ad].

Fiatal operaénekesek nemzetközi versenye

Szófiában most folyik a fiatal operaénekesek nemzetközi versenye. Junius 29-én közzé tették a verseny selejtező szakaszának eredményeit.

A verseny második szakaszába bejutott jelöltek között vannak Dumitru Brebenel, Mihaela Botez, Marieta Grebenisan és Iulia Buciuceanu román müvészek is.

Egyenesen a második szakaszba kerültek a nemzetközi fesztiválok aranyérmemmel kitüntetett müvészei, közöttük Teodora Lucaciu és Cornel Finațeanu a Román Népköztársaságból.

Lendvay Éva

A FÖLD SZERELME

Most átölellek — szólt a föld
Nem kell törődnöd semmivel,
Most elcsititlak — szólt a viz
Ne láss, ne halj.

És senkisem
jött énfelém. Megült a csend
levélen, lombon, ágakon.
S ugy éreztem, lezárhatom
vitám a léttel. S alhatom
sokáig csendben, semmiként,
senkiként, senki társaként,
Hisz kedvesem sehol se vár,
...Arcát a föld, hangját a viz
oly rég magábavonta már...

De akkor tompa dobbanás
riadt. Megreszketett a föld.
Sok lábrakelt, parányi nesz
aprózta szét a sik időt.

Gép indult. Fenn a rengeteg
utjára kelt, a völgybe le,
A gyár dohogva várta már,
hogy gyantás kincsét
átvegye.—

Vonat rikolt és száll a füst
a napbanéző táj felett,
s a kincseit kináló föld
emberkezünkben megremeg...

Traktor dobog a tág mezőn
Kiáltás csendül biztatón —
A föld kiált szerelmesen.
Csak én volnék e föld felett,
ki értetlenül elmereng
Az érthető, a tiszta szón?

A felnövekvő tájakon
Az erő, termő rét felett,
Megrebbenő pillám alá
bekuszó drága képedet,
s százezer féle életed
feldobbanó neszét-zaját
ritmusba lobbantottam én,
kiáltó föld, szerelmesem.
Vers lett belőle, csendülő,
És mindezt tőled kaptam én,
Nem sikerült s nem is lehet
elaludni a föld szivén.
Vers lett belőle, tiszta dal
És elrepült a lomha csend,
S a viz tükrén derült a fény
— — — — — — — —
És eldudoltam másnak is,
S a nappal szembenéztem én.

Filmszínházaink jövő heti műsorából

A jövő héten nem kevesebb, mint négy belvárosi filmszinházban mutatnak be uj filmet. A nézőközönség igen nagy érdeklődéssel várja a városunkban eddig még nem játszott, tanulságos és minden bizonnyal szórakoztató filmeket.

Ker Ogli

Az azerbajdzsáni nép ajkán élő legendák egyik hőse Ker Ogli, aki bátor, igaz ember, az elnyomottak védelmezője. Az izgalmas fordulatokban bővelkedő filmcselekmény, a szines felvételek szépsége, a hatalmas arányu tömegjelenetek, a nép elnyomói felett győzedelmeskedő hős nagyszerü tettei, s a lirai elemekkel átszőtt szerelmi történet érdekes, szórakoztató élménnyé avatják a Dózsa György filmszinházban jövő héten bemutatott filmet.

Kilenc órakor indul a repülő

cimü kijevi filmalkotást vetitik a N. Bălcescu moziban. A film megrázóan ecseteli egy fiatalasszony hányatott életét. Ljuba mint hadiárva már korán megismerkedik az élet nehezebbik oldalával. Nemcsak mint gyermek, de később fiatalasszony korában sem részesül boldogságban. De a bátor, az élet viszontagságai közepette is helytálló szovjet nő kisgyermekével együtt végülis megtalálja a régmegérdemelt nyugodt otthon örömét.

Az elveszett fénykép

A Prágát felszabaditó harcok során egy szovjet katona fényképet veszitett el. A fénykép idővel csehszlovák pionirok kezébe kerül, akik a rajta látható fényképészeti műterem-bélyegző nyomán elindulva hosszu utra kelnek, hogy megtalálják az elvesztett fénykép tulajdonosát. Az Ifjusági moziban mutatásra kerülő film a maujjáépitett Prága után szebbnél-szebb képekben mutatja be Fekete-tenger festői vidékét. A szovjet-csehszlovák filmkotás bizonyára nagy érdeklést vált ki városunk ifjuságkörében.

Pri-utca

Francia-olasz közös produkciót mutatnak be a jövő héten a Herbák János filmszinházban. A filmcselekménye egy család tragikus sorsát eleveniti fel. A második világháboruból hazatért apa nehéz körülmények között neveli az anyanélkül maradt három gyermekét. De kétségbeesetten veszi észre, hogy azok felnövekedve nem megfelelő társaságba keverednek és mind jobban eltávolódnak apjuktól. A magábazárkózott, komor férfi öregségére megtörten gondolkozik azon, vajjon mi vétette el a gyermekek nevelést, akiket hálátlanságuk utána mindennél jobban szeret.

THEUM DE VRIE:

Európa tavasza

Theum de Vrie — eredetileg háromkötetes monumentális történelmi regénye egy év, az 1848-as esztendő európai eseményeit mutatja be. A munkásosztály Európa-szerte ezekben a forradalmakban jelentkezett önálló forradalmi erőként. Európa tavaszán, 1848-ban a haladás és a reakció erőinek összecsapása földrészünk egész sor országában kibontakoztatta a forradalmi munkásmozgalom rügyeit. A kiváló holland iró zseniálisan jeleniti meg müvében ezt a tavaszi rügyfakadást. Költői képek és történelmi események drámai megjelenitése váltják egymást a regényben s mindez elszakithatatlan kapcsolatban van 1848 válságos forradalmi harcaival, valamint a regény fő hőseinek — Marxnak és Engelsnek — tevékenységével. A mű azonban a személyes jellegü vonatkozások ellenére, mégis történelmi és nem életrajzi regény.

—★—

TEODOR MAZILU:

Hoppá úr és a többiek

A fiatal iró négy évvel ezelőtt román nyelven megjelent szatirikus irásokat, karcolatokat, portrékat tartalmazó két kötete rövid idő alatt elfogyott. Ebből a két kötetből való az Ifjusági Könyvkiadó gondozásában magyar nyelven megjelent válogatás. Ebben nevetségessé teszi a képmutatókat, a hazugokat, a karrieristákat és a mai életünktől oly távol álló kalandorokat, egyben pedig szórakoztatva, mulattatva felhivja rájuk a figyelmet, segit a leleplezésükben.

BERNARD SHAW:

PYGMALION

— Új bemutató előadás —

Amikor George Bernard Shaw 1912-ben befejezte Pygmalion cimü szinmüvének megirását, már világszerte nemes értékü csengése volt nevének. Mögötte állt a Warrenné mestersége, az Ördög cimborája és több más darab világsikere. Sokfelé tapsoltak neki, nevettek maró, keserü iróniáju megállapitásain, de a polgári világban nagyon kevesen értettek egyet vele.

S nem is csoda, hiszen Shaw nem a csillogó felszin, nem a szalondrámák „mestere", pedig a mult század végén s a huszadik elején ez lett volna a siker elérésének legbiztosabb utja. Shaw tehetségét és igazi nagyságát bizonyitja az a tény, hogy nem a könnyebbik utat választja, mert tudja, hogy az első komolyabb szellő is elfujja mindazt, ami könnyü. Az ő életmüve dacol az idővel, bár a társadalom, amely darabjainak a keretét adja, leáldozóban van.

A drámairó a dolgok látszatának, a felszinnek nem tulajdonit különösebb jelentőséget. Legtöbbször éppen ez botránkoztatta meg kora kritikusait. A felszin alatt mindig meg tudta látni a lényeget, vagy legalábbis a lényeges elemek hordozóit.

Nem ismer más tekintélyt, csak amelyik az ésszerüség és az emberség biztos talajából nőtt ki. S éppen ezért nem tiszteli a társadalmi konvenciókat, hagyományokat. Számára az ember a lényeg és nem a ruha, vagy a palota, amelyben él. Mert ez a lényeg: az ember.

Ennek a nála egyik alaptételnek számitó igazságnak bemutatását, megelevenitését tüzte ki célul a Pygmalion megirásakor. A kis virágáruslány elrettentően beszéli az angolt, Shakespeare nyelvét s az előkelő szalonokban a kényeskedő dámák, piperkőc urak talán meg sem értenék. Éppen ezért még csak jövedelmezőbb virágüzletben sem dolgozhat.

Az első pillanatra — az akkori kor hivatalos felfogása szerint — mindez teljesen helyes és érthető. Mert vannak szegény emberek, még pedig nagy többségben és vannak előkelőek, „nagyvilágiak", akik alapjában véve az egész nemzetet „képviselik".

Hogy mennyire hamis és tarthatatlan ez a vélemény, azt ma nálunk még az iskolás gyermekek is tudják. S az is mindenki előtt világos, hogy éppen a szegénység, a felsőbb osztály kizsákmányoló, élősdi volta miatt nem lehetett alkalma a virágáruslánynak megtanulni szépen beszélni az angol nyelvet.

De 1912-ben mindezt világosan látni kevés embernek adatott meg. S Bernard Shaw ezek közé az akkori kevesek közé tartozott. Ez egyben müvészi nagyságának egyik alapja is.

Persze, nem véletlenül és nem is puszta agymunka alapján jött rá a nagy társadalmi alapigazságra. Saját bevallása szerint Marx müvei nyitották fel a szemét, hogy helyesen láthassa a történelem menetét, az események lényegét és hogy teljesen uj, valóban haladó és tudományos világnézetet alakithasson ki.

Ez már tisztán tükröződik a Pygmalionban. A virágáruslányt kiemeli környezetéből s a gazdasági feltételek, lehetőségek között az egykori utcák virága rövid idő alatt nemcsak „társadalmi" és jól nevelt hölggyé válik, de sokkal különb lesz az előkelő, „kékvérü", nemesi származásu dámáknál.

Természetesen Bernard Shaw éppen osztálykorlátai miatt nem láthatta és nem is látta még teljes egészében a társadalmi ellentétek, igazságtalanságok megoldásának utját. Számos, a marxizmustól idegen eszmei tévedése is gátolta ebben. De kimondani 1912-ben azt, hogy minden ember alapjában véve egyforma jó s hogy a társadalom, a nevelés, a környezet formál mindenkiből azt, amivé válik — nagy dolog, merész tett volt. S e merészség méginkább tiszteletet követel, ha figyelembe vesszük, hogy mindez a konzervativizmus, a társadalmi korlátok megcsontosodása hazájában, Angliában történt.

Shaw szinmüiről stilusát is mondanivalójához idomitotta. Nem kedveli a nagy, látványos fordulatokat, s ha ilyeneket néha mégis alkalmaz, csupán azért teszi, hogy jobban leköthesse nézői figyelmét a mondanivaló teljesebb megértése érdekében. Éppen ezért Shaw darabot játszani mindig nagy feladat volt és az maradt napjainkban is, mert itt főleg a játék, a szinészi munka, az alakitások utján jut el a lényeg a néző tudatához. A külső segédeszközök hiányoznak s a müvészek szellemes szöveg tolmácsolása és a szerep egyéni átélése marad az egyedüli tényező.

Éppen ezért kell dicsérettel szólnunk mindjárt elöljáróban az aradi Állami Szinház müvészeinek nagy feladatvállalásáról. S ráadásul a nemrég bemutatott Pygmalion még nem is tartozik a leghálásabb Shaw darabok közé, bár mondanivalója kétségtelenül egészen egyértelmüen haladó.

A rendező, Ion Maximilian helyesen értelmezte a darabot s egész elképzelését, a szinpadi megoldásokat helyesnek, tehetségre vallónak tartjuk. Talán az első felvonás kezdetétől eltekintve, — ahol a szereplők még nem melegedtek bele a játékba és a jelenet nagyon merevnek, hangulat nélkülinek tünt —, az egész darab mozgalmas, érdekesen rendezett volt. Minden jelenetben Eliza, a virágáruslány állt a jelenetek középpontjában. Ez volt máskülönben az iró szándéka is.

Éppen ezért a legnehezebb és legbonyolultabb szerep Maya Indries-Mărcus müvésznőre hárult. Rövid öt felvonás alatt teljesen át kellett változnia: utcai árusból nagyvilági nővé kellett „nőnie", még pedig olyanná, aki emberileg különb a léha, üresfejü előkelőségeknél. A müvésznő általában sikeresen megbirkózott feladatával. Voltak különösen nagy jelenetei, például, amikor először jelenik meg Higgins asszonyságnál. Kitünően meg tudta formálni az ujkeletü világi hölgyet, akin azonban a szép beszéd, az illedelmes viselkedés, a szertartásosság még csupán külső máz, amely az első alkalommal lepattan róla. Ez a kettőség nagyszerüen benne volt a harmadik felvonásban látott Elizában.

Általában a harmadik felvonástól kezdve, már sokkal élethübb, meggyőzőbb volt a játéka, mint korábban. Hinni tudtunk neki és igazat adtunk a befejező részben, amikor viaskodik benne az uj élet, a velejáró rabság és a régi szegénység, becsületesség, a szabadság, függetlenség. Nincs határozott megoldása a darabnak, de a müvésznő alakitásával igy is érzékeltetni tudta, hogy az igazság az ő és a hozzáhasonlók oldalán áll.

Kár, hogy a virágáruslányt, az utcai szegényemberek gyermekét már nem tudta annyira hihetően megformálni. Inkább rosszlelküismeretü, rikácsoló vén banyát vitt a szinpadra, holott Eliza az iró elképzelése szerint is szép s a maga egyszerüségében és tudatlanságában is megnyerő egyéniség. Az a virágáruslány, akit az aradi szinpadon láttunk, inkább visszataszitó volt.

Véleményünk szerint ebben az esetben a rendező sem értette meg teljesen ennek az összetett, bonyolult figurának lényegét.

A darab másik nagy szerepét Ion Pavlescu játszotta; ő alakitotta Henry Higginst, a bogaras agglegényt, a nyelvészkedő nemest. Az ő alakja már sokkal könnyebben érthető volt, mint az Elizáé. Elinditott egy folyamatot, megteremtett egy uj egyéniséget, mint a darab cimét jelző görög mondabeli szobrászt, Pygmaliont, de a végén nem tudja, mit kezdjen vele. S hiába kerekednek felül benne az emberi érzések, a társadalmi korlátok, a szokások nem engednek szabad utat boldogulásának.

Ion Pavlescu egyszerü eszközökkel, müvészi mértéktartással formálta meg Higgins alakját. Mindvégig elhihető, hus-vér embert látunk a szinpadon, akit ugyan nem tudtunk sajnálni, amikor kisérlete végén hoppon marad. Ennek a folyamatnak ez volt a logikai befejezése, de persze, nem a megoldása.

Pavlescu alakitásán is érezzük a fejlődést, s az eleinte csak puszta egzótikumokra vadászó, ráérő angol nemes „jólneveltsége" alól az utolsó felvonásban — ha csak néhány mondat, pár mozdulattöredék erejéig is —, de mégis kitör az ember, az érző, a szerető ember.

A darab többi szereplője is tudása és rátermettsége legjavával járult hozzá az előadás sikeréhez. Romeo Lăzărescu (Eliza apja) kapta talán a leghálásabb és aránylag a legtöbb sikerrel megformálható szerepet. A taps nem is maradt el érte. Nucu Mihuțăt (Pickering ezredes) kissé merevnek és mind az öt felvonásban egysikunak, változatlannak láttuk.

A kisebb szerepekben Anca Ledunca (Higginsné), Viorica Oancea (Hillné) és Emilia Dima (Clara) nyujtottak jó alakitást.

Külön meg kell emlékeznünk a darab sikeréhez nagymértékben hozzájáruló Tóth Ferencről. Diszletei korhüek voltak, teljes mértékben a mondanivalót szolgálták és ami szintén fontos, kisebb átalakitással, majdnem mindegyik felvonásban használni tudták őket.

Péterfi Árpád

A tömegkapcsolat — néptanácsaink sikereinek biztos záloga

Néptanácsaink mindennapi tevékenységében fontos szerepet tölt be a tömegkapcsolat állandó erősitése. A rajoni pártbizottság és a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának irányitásával községi néptanácsaink arra törekednek hogy mind jobban erősitsék kapcsolataikat a széles tömegekkel.

Községi néptanácsainknak tulnyomó többsége kellő figyelmet fordit az állandó bizottságok munkájának irányitására; igyekeznek bevonni az összes képviselőket a feladatok teljesitésébe. A megfelelő irányitás eredményeként az állandó bizottságok eredményes munkát végeznek. Kitünik abból a 32 jelentésből, amelyeket az állandó bizottságok a községi néptanácsok ülésszakain terjesztettek elő. Különösen Ságon, Nagyiratoson, Iratoson, Nagyperegen, Nérszentpéteren, Nagylakon foglalkoznak eredményesen az állandó bizottságok. Az emlitett helységekben ugyanis az állandó bizottságok több javasolatot terjesztettek a végrehajtó bizottság elé megoldás véget

A néptanácsi képviselők a választók közötti megbeszélések, valamint az állampolgári bizottságok bevonása a különböző feladatok megoldásába, szintén fontos tényező a tömegkapcsolat kiépitésében. Ezt jól dolgozják a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai is. S ott ahol kellő figyelmet forditottak erre a kérdésre a várt eredmények sem maradtak el. Bizonyitja ezt az a tény, hogy sikeresen mozgósitották a tömeget a közérdekü akciókban való részvételre Meg kell emliteni a nagyiratosi 4., 5., 12. és 19. számu választókerületeket, ahol a néptanácsi képviselők szoros kapcsolatot tartanak a választókkal, ismertetik velük a néptanács és a végrehajtó bizottság határozatait és azok teljesitésére mozgósitják őket. Ugyanez tapasztalható a szentmártoni 6. és 18. számu választókerületekben is, valamint Nagylakon, Ságon, Majláton, Kürtösön és másutt.

Vannak azonban községek, ahol az állandó bizottságok nem állnak hivatásuk magaslatán s megalakulásuk óta elégtelen tevékenységet fejtenek ki. Ez a helyzet például Fenlakon, Horian, Kovaszincon, Orcifalván, Muszkán és más községekben. A hiányosság onnan ered, hogy az emlitett helységek néptanácsainak végrehajtó bizottságai nem nyujtanak kellő támogatást az állandó bizottságoknak, nem segitik őket a feladatok megoldásában. Néhány állandó bizottság nem ismeri hatáskörét, azt, hogy milyen kérdések megoldásával kell foglalkoznia. Éppen ezért a végrehajtó bizottságok elnökeinek munkaülést kell szervezniök az állandó bizottságok elnökeivel és titkáraival s meg kell magyarázniok, hogy milyen feladatok hárulnak rájuk és hogyan teljesitsék azokat.

Az állampolgári bizottságok munkájában is tapasztalható hiányosság. Muszkán például a végrehajtó bizottság mulasztása következtében több állampolgári bizottság munkaterv nélkül dolgozik. Ez a helyzet a 11. és a 26. számu választókerületekben. Hiba, hogy a végrehajtó bizottság és személyesen Petrița Mihai elnök nem foglalkozik az állampolgári bizottságok tevékenységének fellenditésével. Hasonló a helyzet Kovaszincon is. Rá kell mutatnunk arra, hogy egyes községek, amelyek a mult években minden tevékenységi területen szép eredményeket értek el, most nem forditanak kellő figyelmet a tömegkapcsolat kiépitésére. Ez tapasztalható Vingán és Pankotán. Ugy látszik, hogy az emlitett községekben a néptanácsok végrehajtó bizottságai megpihentek babérjaikon.

Alig három hónap telt el a községi néptanácsok alakuló ülésszaka óta és éppen ezért megengedhetetlen, hogy ilyen hiányosságok merüljenek fel munkájukban. A községi néptanácsok végrehajtó bizottságainak a legrövidebb időn belül intézkedniök kell mind az állandó, mind az állampolgári bizottságok tevékenységének fellenditése érdekében. Csak ezek segitségével erősithetik tömegkapcsolataikat, mozgósithatják sikeresen a dolgozókat a párt és kormány határozatokból eredő feladatok teljesitésére. Kellő irányitással, utmutatással és ellenőrzéssel biztosithatják, hogy az állandó- és állampolgári bizottságok becsülettel helytálljanak a munkában.

Schwartz László,
a rajoni néptanács aktivistája

Az őszinte barátság és egyetértés jegyében

Moszkvában nemrég befejeződtek a román-szovjet müszaki tudományos együttmüködési bizottság 15. ülésszakának munkálatai.

Az ülésszakon megvonták a bizottság előző ülésszakán elfogadott határozatok teljesitésének mérlegét. A felek megelégedéssel állapitották meg, hogy a müszaki-tudományos együttmüködés elősegitette egyes jelentős tudományos és technikai eredmények elérését és a két ország népgazdaságának eredményes fejlődését.

Az ülésszakon megvizsgálták a két fél által előterjesztett kérdéseket a müszaki-tudományos dokumentációk és a fejlett termelési tapasztalatok további cseréjére vonatkozólag.

Az ülésszakon aláirt jegyzőkönyv értelmében a Szovjetunió az 1961-es év második felében különböző müszaki dokumentációkat ad át a Román Népköztársaságnak a kőolaj- és vegyipar, gépgyártás és energetikai ipar kérdésében. A Román Népköztársaság müszaki dokumentációt ad át a Szovjetuniónak a vegyipar, kőolajipar és az épitkezések kérdésében. Mindkét fél ezenkivül kölcsönösen szakembereket küld ki a fejlett termelési tapasztalatokkal és a legidőszerübb népgazdasági kérdésekben elért müszaki-tudományos eredményekkel kapcsolatos dokumentálódás céljából.

Az ülésszak tartama alatt a román küldöttség számos iparüzemben tájékozódott a Szovjetunió müszaki eredményeiről.

Az ülésszak munkálatai az őszinte barátság és a teljes egyetértés légkörében folytak le.

Az idényóvodában

A sofronyai kollektiv gazdaság székházát szokatlan zaj veri fel. Nagy csoport gyermek vidám dala terjed szét a folyosón. Csakhamar megtudjuk, hogy itt müködik a kollektiv gazdaság idényóvodája. Ötven-öt gyermeket ápolnak nagy dologidőben. Mig a szülők az aranyló buza betakaritásán fáradoznak, addig a pufók, piros arcu gyermekeket itt gondozzák az idényóvodában.

Az idényóvóda kis lakóit két csoportra osztották, életkoruk szerint. Két ovónő tanitja őket szebbnél-szebb versekre, dalokra. A kollektiv gazdaság konyháján pedig megkülönböztetett gondossággal készitik a kicsinyek számára a változatos és izes ételeket. A székház körüli parkban pedig kedvükre játszhatnak a gyermekek.

Most előadásra készülnek azoknak az óvódásoknak tiszteletére, akik ősszel már iskolásoknak vallhatják magukat.

Müsorukból nem hiányoznak majd a szép gyermekversek, hangulatos dalok sem.

A román nép saját boldogságát épiti... — jelentette ki Willalobos Aguire Oscar perui képviselő

Péntek délelőtt elhagyták a fővárost Wilbert Salas Rodriguez Jose és Willalobos Aguire Oscar perui képviselők, akik az Interparlamentáris Unió román csoportjának meghivására baráti látogatást tettek országunkban. A vendégek elutazásuk előtt elbeszélgettek az Agerpres egyik szerkesztőjével.

Szabad életüknek örvendő, saját sorsukat irányitó emberekkel találkoztam Romániában — mondotta Wilbert Salas Rodriguez Jose —, akik munkájukkal elégedettek és bizakodással tekintenek az egész nép és minden egyes ember egyre boldogabb jövője elé. Láttam, hogy milyen nagyszerü sikereket ért el a román nép a gazdaság és a kultura fejlesztésében.

Láttuk a brassói traktorüzemet, — kapcsolódott be a beszélgetésbe Willalobos Aguire Oscar képviselő. — Elsősorban a dolgozók munkakörülményeiről kell megemlékeznem. Az üzem valóságos virágoskert, mint minden ujonnan épült gyár és üzem a szocialista országokban, amelyeket meglátogattunk. Ugyanakkor megállapitottuk, hogy minden üzemben magas müszaki szinvonalon folyik a termelés. Az emberek lelkesen végzik munkájukat, mert tudják, hogy maguknak, az egész népnek dolgoznak.

Népünk kulturális életére utalva Willbert Salas Rodriguez Jose perui képviselő ezeket mondotta: „Elég a muzeumokat, müvelődési házakat, kulturpalotákat, sportcsarnokokat és stadionokat látni, hogy felismerjük, milyen intenziv kulturális életet él a román nép. Bukarestben és Románia más városaiban számos könyvesboltban jártunk és tapasztaltuk, milyen sokan vásárolnak könyveket. A Scinteia Házban valóságos könyvhegyeket láttunk és ezeket mind a népnek szánták. A bukaresti egyetemen az iránt érdeklődtünk, hogyan képezik ki a jövő értelmiségieket. Meggyőződtünk arról, hogy az állam a legjobb feltételeket igyekszik biztositani a diákok tanulmányi és kutató tevékenysége számára.

A vendégek dicsérő szavakkal beszéltek az egész országban folyó épitkezésekről. Bejárták a bukaresti uj Floreasca negyedet és több lakást is megtekintettek. Willalobos Aguirre Oscar képviselő kijelentette, hogy a lakások kitünően vannak megépitve, világosak és minden kényelmi berendezéssel el vannak látva, a házbérek pedig rendkivül alacsonyak.

Hazánk fővárosáról beszélve a vendégek megjegyezték, hogy Bukarest sajátosan szép város. A hatalmas épületek zöld övezetekkel, az emberek pihenésére szolgáló parkokkal és tavakkal váltakoznak. Az épitkezések egybefoglalják mindazt, ami a régi és az uj stilusban szép.

A román nép — jelentette ki befejezésül Willalobos Aguirre Oscar képviselő — forrón óhajtja a békét. Erről mindenütt meggyőződtünk, ahol csak jártunk, a gyárakban és üzemekben, a mezőgazdasági egységekben. A békés élet a boldogság előfeltétele. S a román nép valóban saját boldogságát épiti.

(Agerpres)

Akinek jobbkeze a gép

(Folytatás az első oldalról)

Később aztán megtudtuk, hogy átlagban öt százalékkal szárnyalja tul előirányzatát, de olykor a 110 százalékot is eléri.

— Annak örültem a legjobban, hogy pártunk megalakulásának 40. évfordulója tiszteletére, az ünnepi müszakban 18 százalékos terv felett teljesitményt sikerült elérnem — mondja szerényen a beszélgetés közben.

S az ujitások?

— Igen, az is van. Kettő. Az egyiket még 195-ben alkalmaztuk. Rájöttem, hogy a széles darabfestőgépnél, melynél akkor dolgoztam, a egyik henger gyakran kiugrik, amikor az anyagot legörgetjük rajta. Megoldottam tehát rögzitésének kérdését. Szivesen tettem. Önmagam és munkatársaim érdeke volt e kérdés megoldása, mert a kiugró henger balesetet is okozhatott volna. De azért, mi tagadás, jólesett a dicséret és jutalom, amelyben a gyár vezetősége akkor részesitett.

A másik ujitás —

— Azt a keskeny darabfestőgépeknél alkalmaztuk. Haszna: jobb a minőség, magasabb a termelékenység, s az, hogy az ujitás alkalmazása után e gépeknél is végezhetünk festési müveleteket, világos, ugynevezett pasztellszinekkel.

Ezért kapta meg Cristea elvtárs az ujitó oklevelet és a vele járó ujitójelvényt. Ez a két szimbolum egyben azt is jelképezi, hogy Cristea Teodor annyi más társával együtt, itt a munkahelyen vált uj, szocialista öntudattal rendelkező dolgozóvá, a munka tette még határozottabbá, következetesebbé, ő pedig hüséges segédeszközét, a gépet tökéletesitette. Mert nem alaptalan az a mondás, amely azt tartja: a dolgozó ember jobbkeze a gép.

Samint az már szerte az országban történni szokott, őt sem tévesztették szem elől a kommunisták, a pártalapszervezet tagjai. Ösztönözték, segitették, nevelték. Oktatták a munkahelyen és jó könyveket adtak a kezébe.

— Legkedvesebb olvasmányom Osztrovszkij Igy edződött az acél cimü müve. Pavel Korcsaginhoz hasonló emberré szeretnék válni, — mondja — olyanná, aki minden körülmények között helyáll.

Ugy véljük, a Teba gyári kommunisták bizonak abban, hogy Cristea Teodor ilyen emberré edződik, ezért vették fel néhány hónappal ezelőtt a tagjelöltek sorába.

Kása János

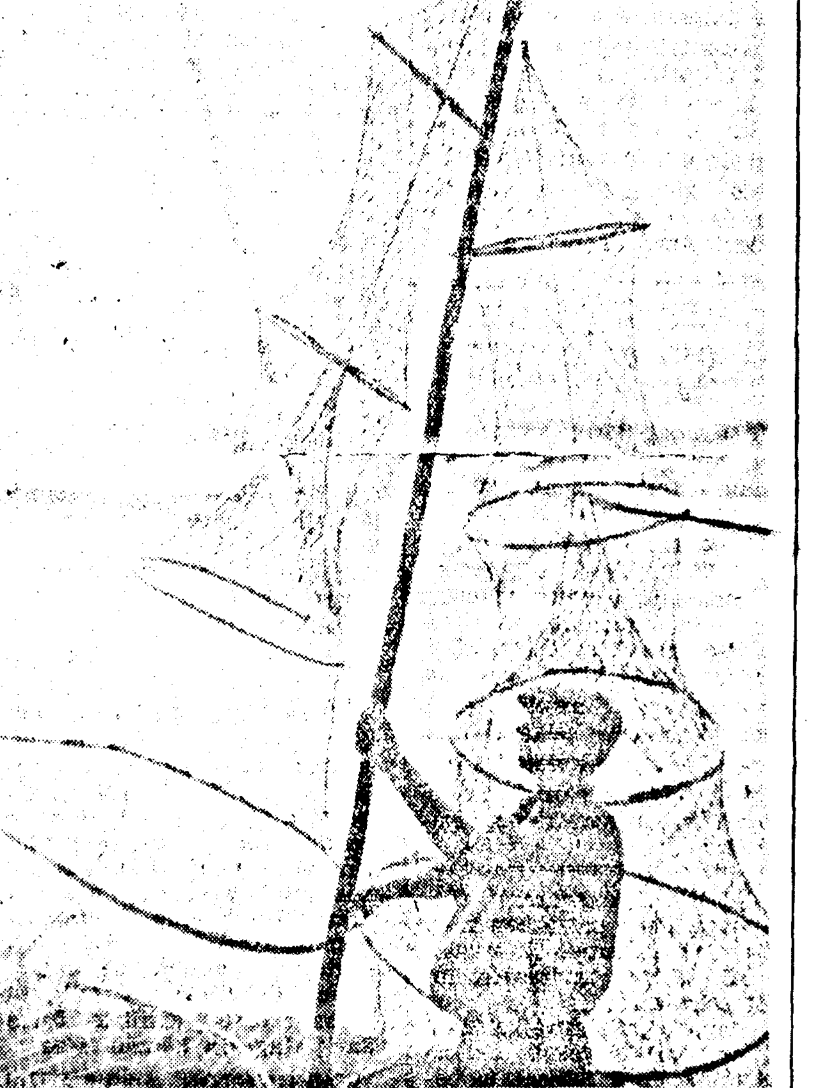

A jó munkaeszköz — félsiker. Tudják ezt a halászok is. Ezért fogás előtt gondosan ellenőrzik a hálókat.

HIRDETMÉNYEK

A MOZIKBAN vetitik

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Hely a tetőn. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Volga-Volga. HERBAK JANOS filmszinház: Sasok fészke. I. L. CARAGIALE filmszinház: Velence, a Hold és te. IFJUSAGI filmszinház: A vár titka. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Ivanna. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): A szigetvilág halászai. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Lilly. DECEMBER 30 üzemi filmszinház: Gyalog a mennyországba. TEBA üzemi filmszinház Az ég madara.

★

HÉTFŐTŐL VETITIK

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Ker Ogli. N. BALCESCU filmszinház: Kilenc órakor indul a repülő. HERBAK JANOS filmszinház: A Prerli-utca. I. L. CARAGIALE filmszinház: Elvira levele. IFJUSAGI filmszinház: Az elvesztett fénykép. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): A szökevény. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Fiatal házasok meséje. M. GORKIJ filmszinház: A tüz hevében.

Az Állami Színház műsora:

Vasárnap, julius 2-án, 11 órakor: Lasați-mă să cînt (bérletszünet); 16 órakor: Pygmalion (F-bérlet); 20 órakor: Pygmalion (H-bérlet);

Kedden, julius 4-én, 20 órakor: Pygmalion (G-bérlet).

★

Az aradi Állami Szinház L-bérlet tulajdonosai, akik junius 25-én, vasárnap délután nem tekintették meg a Pygmalion előadását, bármikor megnézhetik az előadást. De előzőleg legkésőbb az előadás napján déli 12 óráig jelentsék be igényeiket a szinház ügynökségénél. (Telefon 21—88).

★

Julius 2-án, vasárnap, este fél kilenc órakor, az ujaradi rajoni kulturházban kerül bemutatásra M. Zarudnii: „Cîntecul fericirii" (Curcubeul) cimü darabja.

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia julius 3-án, hétfőn, este 8 órakor az Állami Szinház nagytermében tartja évadzáró hangversenyét.

Vezényel: JAN HUGO HUSS.

Közremüködik: ION VOICU, bukaresti hegedümüvész, az RNK érdemes müvésze.

Müsoron:

Alfred Alessandrescu: Didona: Johann Sebastian Bach: á-moll hegedüverseny; Felix Mendelssohn-Bartholdy: é-moll hegedüverseny; Joseph Haydn: Bucsuszimfóniája és Karl Maria Weber Euryanthe nyitány.

Erre a hangversenyre a 39. számu bérletszelvény érvényes. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt az Állami Szinház pénztáránál kaphatók.

★

Az Aradi Állami Filharmónia az Állami Szinházzal együttmüködve vasárnap, julius 2-án délelőtt 11 órakor az Aradi Állami Szinház nagytermében közkivánatra megismétli Gherase Dendrino: Szálljon a dal cimü nagy sikert elért operettjét. Jegyek az ügynökségnél és előadás előtt a szinház pénztáránál.

A Tartományi Múzeum

megtekinthető minden vasárnap, kedden, szerdán és pénteken d. e. 10—13 és d. u. 17—20 óráig. Csoportos látogatás — legkevesebb 15 személy — a délelőtti órákban más napokon is lehetséges. Nyitva vannak az összes osztályok: a képzőmüvészeti, a régészeti osztály és az 1848—49-es forradalom muzeuma.

★

Megnyilt a Romániai Kommunista Párt megalakulásának 40. évfordulója cimü kiállitás. Megtekinthető vasárnap, kedden, szerdán és pénteken délelőtt 10—1 óra között és délután 5—8 óra között.

Vinga és Széplak községekben ismét megnyíltak

a fogyasztási szövetkezetek falatozói mellett müködő

nyári kerthelyiségek

A fogyasztók rendelkezésére különféle huskészitmények, gazdag ital választék és hüsitők állnak.

Kivánságra rostonsültet és egyéb ételeket is készitenek.

Az aradi FRUCTEXPORT vállalat vásárol elsőosztályú kajszíbarackot és oltott meggyet

Arad város területén az alábbi begyüjtő helyeken:

Mikelaka:	Arges utca 2 szám
Mosóczi-telep:	Vasia V. utca 13 szám
Séga:	Klara Zetkin utca 16 szám
Subcetate:	Achile utca 13 szá[illegible]
Mureșel:	Kerffy utca 24 sz[illegible]
Pernyáva:	Gh. Dimitrov utc[illegible]

Most [illegible]tik meg a jövő gabona termések alapját

A jó gazd[illegible] már most gondolnak azo[illegible] munkákra, amelyeket [illegible] akaritás után kell elv[illegible]ők. Nagyrészt ugyanis [illegible] függ a jövő termés.

Az ag[illegible]ikai munkálatok soka[illegible] a mélyszántásoknál [illegible] jelentőségük van a gaz[illegible]nés biztositásában. [illegible]ántásban, mint szivacs[illegible]sszegyülik az esőkbő[illegible]éli hó elolvadásából [illegible] vizmennyiség. Kis [illegible] felszántott területről [illegible] esőviz lefolyik a [illegible] fekvésü helyekre és [illegible]lik be a talajba. A [illegible] azért is hasz[illegible] által számos gaz[illegible], stb.) elpusztul, [illegible]nben nagymennyi[illegible] tápanyagot szív[illegible]lajból.

[illegible]évszázadokon ke[illegible]kis mélységben [illegible]ntást, a talaj fel[illegible]szerkezet nélküli [illegible]t ki, az eke lapja [illegible]lyan tömör földré[illegible]ett, mely lehetet[illegible] a viznek és a nö[illegible]erelnek behatolását [illegible]yebb rétegeibe. A [illegible] ujra helyreállitja [illegible]gfelelő szerkezetét [illegible] tömör földréteget. [illegible]ntás nagy területe[illegible] elterjesztése más [illegible] jár.

[illegible]esztendőkben szé[illegible]használnak érté[illegible]bettős hibrid kukorica vetőmagakat, amelyek különleges agrotechnikai módszerek alkalmazását igénylik. A különböző mezőgazdasági kisérleti állomásokon végzett kisérletek bebizonyitották, hogy még a legjobb hibrid kukoricamag is csupán 1.000 kilógrammon aluli szemes termést adott hektáronként, ha tavasszal felületesen szántott területbe vetették. Ugyanez a hibrid kukorica, ugyanabba a talajba, de nyári mélyszántásba elvetve több, mint 4.000 kilógrammos szemes termést adott hektáronként.

Mikor kell a mélyszántást elégezni?

A nagy termések elérése szempontjából az is jelentős, hogy mikor végzik a mélyszántást. A Mezőgazdasági Kutató Intézet Fundulea-i kisérleti telepén az mult esztendőben 4.997 kiló szemes termést értek el kukoricából hektáronként őszi buza után, azon a földterületen, amelyet csupán ősszel szántottak fel. A szomszédos parcellán, amelyet a buza learatása után azonnal ismét felszántottak, már 5.825 kilógramm szemestermést takaritottak be hektáronként, tehát több, mint 800 kilógrammal többet. A Simnic-Oltenia-i Kisérleti Állomáson ugyanez a hibridfajt több, mint 4.500 kiló szemes termést adott hektáronként a nyár folyamán mélyen felszántott táblákon és csupán 2.900 kilógrammot az ősszel felszántott területeken.

A nyári mélyszántások jelentősége az Erdélyben végzett kisérletekből is nyilvánvalóvá vált. A tordai Kisérleti Állomáson például a nyáron 10 centiméter és ősszel 30 centiméter mélyen felszántott területen 6.870 kiló szemeskukoricát takaritottak be hektáronként. Azon a földterületen, amelyet nyáron 30 centiméter mélyen szántottak fel, 10 centiméteres előszántás után, a hektáronkénti termés meghaladta a 7.300 kilót.

A kukorica termesztéssel kapcsolatban ez év februárjában tartott tanácskozáson kitünt, hogy számos állami- és kollektiv gazdaság ért el nagy kukorica termést azokon a területeken, amelyeket nyáron mélyen felszántottak. Például a Lehliu rajoni Belciugatele állami gazdaságban több, mint 4000 kiló szemes kukoricát takaritottak be a nyár folyamán mélyen felszántott parcelláról és mindössze 1.650 kilógrammot arról a parcelláról, amelyet tavasszal szántottak fel.

Az egész országban lehullott bőséges mennyiségü csapadék kedvező feltételeket teremtett ahhoz, hogy a gabonafélék betakaritása után közvetlenül megkezdjék a nyári mélyszántás elvégzését. Minden egyes napi késedelem a talaj kiszáradásához vezet, ami göröngyös szántást eredményez és ilyen módon a termés is csökken.

Milyen mélyen kell szántani és milyen trágyát kell használni?

Ajánlatos, hogy a nyári mélyszántást a talaj minemüségének megfelelően különbözőképpen végezzék.

A legtöbb talajon (feketeföld, erdei vöröses barna föld) a szántás mélysége legalább 28—30 centiméter legyen. A vékonyabb termőrétegü (podzol) földeken a szántás mélysége kisebb. Általános szabály az, hogy a szántást csillagboronával összekapcsolt ekével kell végezni.

Őszig a nyári szántást fekete ugarként kell tartani és annyiszor közönséges, vagy tárcsás boronával megmunkálni, ahányszor erre szükség mutatkozik. Az ilyen módon kezelt talajban nagymennyiségü nedvesség halmozódik fel, ami elősegiti a gyommagvak kikelését, amelyeket boronálással kell kipusztitani.

Azokat a nyári mélyszántásokat, amelyekbe ősszel vetnek, fekete ugarként kell kezelni. A tavasszal bevetésre kerülő területeken ajánlatos takarmány-növényeket (kukorica) vetni, amelyek az ez évi nedvességi viszonyok között az állatállomány számottevő fejlesztéséhez annyira szükséges pótakarmányt biztositanak az állami- és kollektiv gazdaságok számára.

Országunk talaj és időjárási feltételei között különösen a sikságokon és az erdőségekkel szomszédos szántóföldeken a természetes és müTrágya alkalmazása jóval nagyobb terméstöbbletet biztosit az őszi búzánál, mint a kukoricánál. Ezeken a talajokon, mind a müTrágyát, mind az istállótrágyát a nyári mélyszántással együtt kell a földbe juttatni, mivel nem forog fenn a mélybe való kimosás veszélye. Más talajfajtákon is ajánlatos a trágyázást a mélyszántással egyidőben végezni. A podzol talajon helyes, ha a mélyszántással egyidőben a trágyázás mellett hektáronként 5.000 kiló meszet is a talajba juttatnak. A trágya mennyiséget a talajfajta, az előbb vetett növény és a termesztett buzafajta tulajdonságainak megfelelően kell megállapitani. A pergéssel szemben ellenálló buzafajták (Bezosztaja, Szkoroszpelka, San Pastore, stb.) jóval több trágyamennyiséget követelnek meg, mint más buzafajták. A trágyát a nyári mélyszántással együtt kell a földbe juttatni a más növényekkel (kukorica, napraforgó, stb.) beültetett területeken is.

Az agrotechnikai munkálatoknak az illető rajon, vagy gazdaság különleges feltételeihez való alkalmazása a gazdag termések elérésének egyik legfőbb biztositéka.

Sarpe Nicolae mérnök,
a mezőgazdasági tudományok kandidátusa

(Megjelent a Scinteiában)

Július 17-én Moszkvában folytatják a szovjet-amerikai leszerelési tárgyalásokat

WASHINGTON. (Agerpres).

A szovjet-amerikai leszerelési tárgyalások résztvevői junius 30-án este az alábbi közös közleményt adták ki:

„Az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányainak képviselői — akik junius 19-én Washingtonban eszmecserét folytattak a leszereléssel és azzal kapcsolatban, hogy a tárgyalásokat olyan külön szerv keretében folytatják, amelynek összetételére vonatkozólag ezután állapodnak meg — elhatározták, hogy az üléseket julius 17-ig felfüggesztik.

Az üléseket ezután Moszkvában folytatják, a két kormány képviselői között junius 19. előtt létrejött azon megállapodás értelmében, hogy a tárgyalások első felét Washingtonban, a másodikat pedig Moszkvában tartják".

A Német Békeunió javaslatai a német békeszerződés megkötésével kapcsolatban

BONN. (Agerpres).

A német békeszerződés megkötésére és ezen az alapon a nyugatberlini kérdés rendezésére vonatkozó szovjet emlékirattal kapcsolatban, Arno Berisch, Bundestag-i képviselő, a Német Békeunió párt tagja felszólította a KDU/KSzU, a Szabad Demokrata Párt és az NSzDP parlamenti csoportjainak vezetőit, hogy rendezzenek külpolitikai vitát a Bundestagban. E pártok vezetősége azonban jobbnak látta kitérni a német nép számára létfontosságu kérdések megvitatása elől. A. Berisch ennek kapcsán junius 30-án közzététel végett átadta a sajtónak a Német Békeunió párt javaslatait a két német állammal megkötendő békeszerződésre vonatkozólag.

A. Berisch békekonferencia összehivását javasolja, amelyen részt vennének a Németország ellen háborut viselt összes államok, valamint az NSzK és az NDK kormányai. Inditványozza továbbá, hogy a békekonferencia előtt az NSzK és az NDK folytasson előzetes tárgyalásokat és állapodjon meg „bizonyos alapvető elvi kérdésekben".

A. Berisch, a Német Békeunió nevében előterjesztette a két német állammal megkötendő békeszerződés főbb pontjait, amelyek konkrét intézkedéseket tartalmaznak az ujrafegyverkezés meggátolására.

A. Berisch javasolta, hogy a békeszerződés részvevői szavatolják Németország jelenlegi határainak sérthetetlenségét, mig Németország a maga részéről szintén garantálja a szomszédos államok határait és lemond mindenféle területi igényről.

A Német Békeunió által előterjesztett békeszerződés előirányozza, hogy Berlin legyen az ujraegyesitett Németország fővárosa. Az ujraegyesitésig a békekonferencián résztvevő összes államok kötelezettséget vállalnának, hogy szigoruan tiszteletben tartják Nyugat-Berlin statutumát, amelyet e konferencia átmeneti megoldásként hagyna jóvá.

A Német Békeunió Németország ujjáegyesitése céljából javasolja, hogy az NSzK és az NDK kormányai folytassanak tárgyalásokat a két állam közötti fokozatos közeledés létrehozására az NSzDP 1959 március 18-i „német terve" alapján.

A. Berisch képviselő e javaslatok előterjesztésével visszautasitotta a bonni kormány azon állitását, amely szerint a békeszerződés megkötése a két német állammal „szentesitené" Németország kettéosztását. „Éppen ellenkezőleg, ez megteremtené az ujraegyesülés előfeltételeit". Az ujraegyesitett Németország csak atommentesitett, semleges Németország lehet.

Nyilatkozata végén A. Berisch hangsulyozza: a Német Békeunió tudatában van a javaslatai megvalósitásának utjába tornyosuló akadályoknak. Ezért az a szándéka, hogy semleges és a blokkokban részt nem vevő országok kormányaihoz, elsősorban Ausztria, India és Brazilia kormányaihoz fordul, felkérve ezeket, hogy a Német Békeunió javaslatainak szellemében közvetitsenek az NSzK és az NDK kormányai között.

A Mongol Forradalmi Néppárt kongresszusának küszöbén

ULAN BATOR. (Agerpres).

Néhány nap mulva megnyilik a Mongol Forradalmi Néppárt XIV. Kongresszusa, amely megvonja a mongol nép utóbbi három évi épitő munkájának mérlegét, kijelöli a feladatokat az ország gazdaságának és kulturájának még gyorsabb fejlesztésére, az MFNP további szervezeti és ideológiai erősitésére. A mongóliai dolgozók a párt XIV. Kongresszusának és a mongóliai népi forradalom 40. évfordulójának tiszteletére tett felajánlások határidő előtti teljesitésével juttatják kifejezésre a párt iránti szeretetüket.

A köztársaság épitkezési szervezetei az utóbbi napokban jelentették a pártnak, hogy határidő előtt átadtak rendeltetésének több fontos objektumot, mint például a Suhe-Bator-i évi 32.000 tonna liszt előállitására alkalmas malomkombinát első részét, az Ulan Bator-i nemzetközi repülőteret, a Muren-i és Undurhan-i mümalmokat, egy korszerü áruházat, és két szállodát Ulan Batorban, az Ih-Hirhan-i wolframbányát és számos kényelmes lakóházat.

Az iparvállalatok munkásai sikerrel teljesitik a harmadik ötéves népgazdaságfejlesztési terv első évének fokozott feladatait. A kobdoski vállalatok munkaközösségei elsőkként teljesitették az év első hat hónapjának tervét. Ezután a Berhe és Dozsir, fluorid bányák munkásai, a dzunbajni kőolajipari munkások, a csojbalszani bányászok is beszámoltak munkasikereikről.

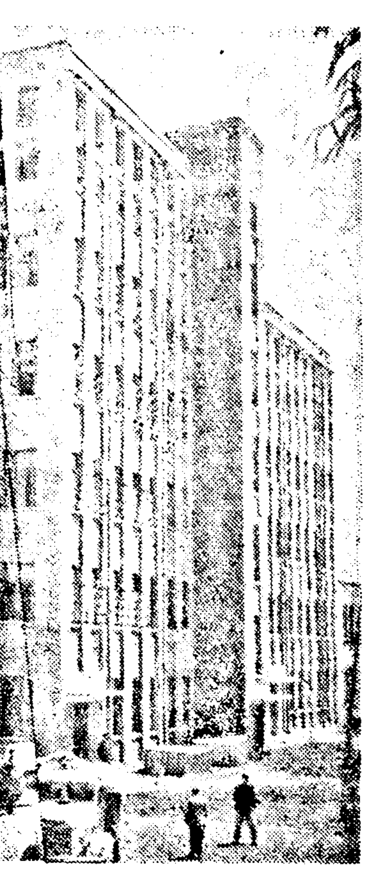

Uj korszerü malom-kombinát üzemel a Mongol Népköztársaságban.

Bolgár párt- és államvezetők látogatása a Magyar NK-ban

SZOFIA. (Agerpres).

Amint a BTA hirügynökség jelenti, T. Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára és A. Jugov, a Bolgár NK Minisztertanácsának elnöke, az MSzMP KB és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghivására, junius 23 és 30 között baráti látogatást tett Magyarországon. A bolgár párt- és államvezetők megbeszéléseket folytattak Kádár Jánossal, az MSzMP KB első titkárával, Münnich Ferenccel, a magyar kormány elnökével, valamint más magyar vezetőkkel. A megbeszélések során a mai nemzetközi helyzet kérdéseit, a két testvérpárt és ország kölcsönös kapcsolatait vitatták meg. A tárgyalások keretében teljes nézetegységet állapitottak meg az összes megvitatott kérdésekben.

—★—

A fasizmus áldozatául esett városok kongresszusa

RÓMA. (Agerpres).

Junius 30-án Grugliasco, Torino melletti városban megnyilt a fasizmus áldozatául esett városok kongresszusa. A kongresszusra elküldték képviselőiket Sztálingrád (Szovjetunió), Coventry (Anglia), Liége (Belgium), Kraguevác (Jugoszlávia), Svermovo és Lidice (Csehszlovákia), Marzabetto, Capri Sannitis (Olaszország) és más városok.

Toulon, Rotterdam, Kijev, Harkov, Ogyessza és különböző országok sok más városa, amelyek szintén áldozatul estek a fasiszta német agressziónak, bejelentették, hogy egyetértenek a kongresszus célkitüzéseivel.

A kongresszus részvevői felhivással szándékszanak fordulni a világ összes népeihez, hogy éberségre intsék s a revansizmus és az uj háborus előkészületek elleni harc fokozására buzditsák őket.

Tovább utazott Moszkvából Ulan-Batorba a román párt- és kormányküldöttség

Szombaton elhagyta Moszkvát és tovább utazott Ulan Batorba az RMP Központi Bizottságának és a Román Népköztársaság kormányának küldöttsége, amely Alexandru Drăghici elvtárs, az RMP KB Politbürójának tagja, az RNK Minisztertanácsának alelnöke vezetésével részt vesz a Mongol Forradalmi Néppárt XIV. kongresszusán és a mongol népi forradalom 40. évfordulóján.

A Vnukovoi repülőtéren megjelentek a következő elvtársak: A. N. Koszighin, az SzKP KB Elnökségének tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, P. N. Poszpjelov, az SzKP KB Elnökségének póttagja, V. N. Novikov, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnöke, A. N. Selepin, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett müködő Állambiztonsági Bizottság elnöke, valamint más hivatalos személyek.

Jelen voltak továbbá a Román Népköztársaság moszkvai nagykövetségének tagjai, élükön G. Stoian nagykövettel, valamint a Mongol Népköztársaság moszkvai nagykövetségének tagjai is.

Egy hét mulva kezdődik a Moszkvai Nemzetközi Filmfesztivál

MOSZKVA. (Agerpres).

Julius 9-én nyilik meg a Moszkvai Nemzetközi Filmfesztivál. A fesztiválon az eddigi jelentkezések szerint több, mint 30 játékfilmet és hozzávetőleg 40 dokumentum- és rövidfilmet mutatnak be.

A moszkvai fesztivál egyike lesz a legreprezentativebbeknek, mind a részvevő országok számát — hazzávetőleg 50 —, mind pedig erre az alkalomra Moszkvába érkező filmmüvészeket és filmszakembereket illetően. Ezeknek számát 500-ra becsülik. Bejelentette részvételét a moszkvai fesztiválon Eric Johnston, az USA filmproducerjei országos egyesületének elnöke; Ernst Hoffmann, az NDK népi filmipari vállalatainak igazgatója; Tian Fan, a Kinai NK filmszövetségének alelnöke; Le Liem, a Vietnámi DK helyettes müvelődésügyi minisztere; Tavares de Sa, az ENSz helyettes főtitkára és mások.

Mintegy 60 filmrendező és számos ismert filmszinész szintén kifejezte óhaját, hogy részt vesz a moszkvai fesztiválon.

Sztrájkok, tüntetések Algériában tiltakozásul az ország felosztásával kapcsolatos francia tervekre

ALGIR. (Agerpres).

Franciaország vezetőinek Algéria felosztásával kapcsolatos nyilatkozatai nagy elégedetlenséget váltottak ki az algériai nép körében. Az utóbbi 48 órában kivételes méreteket öltöttek az algériai nép tömegakciói a francia kolonialisták uralma ellen és az Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya mellett.

Amint a nyugati hirügynökségek algiri tudósitói jelentik, julius elsején Algir és Orán algériai lakossága kihirdette az általános sztrájkot, tiltakozásképpen az Algéria felosztására irányuló francia tervek ellen. A sztrájkban, amely felöleli az összes tevékenységi területeket — a szállitást, kereskedelmet és közigazgatást — az algériai munkások és tisztviselők összességének több mint 90 százaléka vesz részt.

A France Presse hirügynökség hangsulyozza, hogy julius elsején a kora reggeli órákban az algériai lakosság nagyszabásu tömegtüntetést rendezett Oránban és Algirban.

A France Presse beszámol, hogy az algériai lakosság békés tüntetése ellen azonnal erős rendőr- és csendőrosztagokat vezényeltek ki, amelyek tüzet nyitottak a tüntetőkre. Három algériai meghalt, 15en pedig sulyosan megsebesültek.

★

PÁRIZS. (Agerpres).

A francia nemzetgyülésben befejeződött a vita Debré miniszterelnöknek az algériai kérdésben tett nyilatkozatával kapcsolatban.

A vita befejezése után Louis Joxe, az algériai ügyek minisztere szólalt fel, aki minden uton-módon igazolni és védelmezni próbálta a kormány algériai politikáját. Joxe kijelentette: „Még semmit sem tudunk arról, hogy ujból megkezdik a tárgyalásokat az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának képviselőivel. Joxe ugy próbálta beállitani a dolgot, mintha a tárgyalások ujrakezdése az algériai féltől függne, nem pedig a francia kormánytól, amely egyoldaluan félbeszakitotta az eviani tárgyalásokat.

AGuatemalai Munkapárt nyilatkozata

GUATEMALA CITY. (Agerpres).

A Guatemalai Munkapárt nyilatkozatot tett közzé, amely rámutat, hogy Ydigoras diktátor kormánya növekvő dühvel folytatja provokációit az ország haladó erői, különösen a Munkapárt ellen.

A nyilatkozat felhivja a figyelmet arra, hogy a kormány a főváros számos kerületében fegyveres bandákat szervez a haladó szervezetek vezetőinek meggyilkolására.

A nyilatkozat leleplezi a Munkapárt ellen felhozott hamis vádakat s rámutat, hogy a kormány a nevével nyomatja ki a Munkapárt vezetőinek nevével ellátott provokációs röpcédulákat, hogy aztán ezek alapján „összeesküvéssel" vádolja a pártot és több üldöző hadjáratot inditson a haladó elemek ellen.

A Bundestag elnökének hidegháborús nyilatkozata

BONN. (Agerpres).

Gerstenmayer, a nyugatnémet Bundestag elnöke, az összes parlamenti csoportok nevében nyilatkozatot tett a német békeszerződés megkötésével és a nyugatberlini kérdésnek ezen az alapon történő megoldására vonatkozó szovjet javaslatokkal kapcsolatban.

Gerstenmayer maghamisitva e javaslatok értelmét azt állitotta, hogy a Szovjetunió azért kivánja a német békeszerződés megkötését, mert „állandósitani akarja Németország kettéosztottságát". Gerstenmayer a nyugatberlini helyzet normalizálására irányuló szovjet javaslatok ellen foglalt állást, ellenezve Nyugat-Berlin szabad várossá változtatását, ugyanakkor visszautasitotta azt az elgondolást, hogy tárgyalásokat folytassanak az NDK-val a német kérdésben.

Gerstenmayer obstrukcionista álláspontja valamint azon kijelentése, hogy „egyetlen békeszerződést kell kötni egyetlen Németországgal, amely ellen hadat viseltek" beigazolja a nyugatnémet kormánykörök óhaját, hogy a végtelenségig halogassák a békeszerződés megkötését.

LONDON. A dagenhami (Essex) nagy Ford müvekben négy napja tart a munkások gazdasági követeléseik kivivásáért inditott sztrájkja.

A dagenhami sztrájkolókkal való szolidaritás jeléül az ország többi Ford üzemei is beszüntették a munkát.

HELSINKI. A Finnország-Szovjetunió Társaság meghivására junius 30-án Helsinkibe érkezett Jurij Gagarin őrnagy, a világ első ürhajósa. A helsinki pályaudvaron Gagarint a finn főváros számos közéleti képviselője, a Finnország-Szovjetunió egyesület vezetői, finn és külföldi ujságirók fogadták. A pályaudvar előtti téren a helsinki lakosok ezrei gyültek össze Jurij Gagarin köszöntésére.

WASHINGTON. Amint a United Press International hirügynökség jelenti, junius 30-án kudarccal végződött az a kisérlet, hogy az USA egyik mübolygóját a Wallops szigetről (Virginia állam) pályáján elhelyezzék.

Röviden

Az ürhajózás és az ürkutatás kérdéseivel foglalkozó országos igazgatóság szóvivője bejelentette: alig néhány perccel a felbocsátás után megállapitották, hogy „a bolygó hordozó rakétájának harmadik lépcsője nem lépett müködésbe".

LONDON. John Baird, William Warbey, Konni Zilliacus és Ollis Smith laburista képviselők junius 29-én javaslatot terjesztettek az Alsóház elé és abba felkérik a kormányt: az ENSz-közgyülés következő ülésszakán járuljon hozzá, hogy a Kinai Népköztársaság nyerje az ENSzben az őt jogosan megillető helyet.

HAGA. Az amsterdami kikötőben 5.000 munkás beszüntette a munkát bérmelést követelve. A sztrájk következtében a kikötő tevékenysége teljesen megbénult.

LONDON. A közvélemény tiltakozása ellenére az angol kormány egyre nagyobb mértékben támogatja a Nyugat-Németország ujrafegyverzését. Az angol hadügyminisztérium bejelentette, hogy ujabb tipusu angol ... rádiólokációs ... szállit Bonnak. A ... és az aknavetők ... szolgál. Egyidejüleg ... tonai ... kiképzésre mennek ... iskolába, ... berendezé...

Patrice Lumumba emléke örökké élni fog

KAIRÓ. (Agerpres).

A kongói függetlenség kikiáltásának első évfordulója alkalmából Pierre Mulele, a kongói törvényes kormány kairói diplomáciai képviseletének vezetője nyilatkozatot tett közzé amely hangoztatja:

A kizsákmányolás, kiszipolyozás, üldözés és megalázás hosszas időszaka után a kongói nép kivivta a lehetőséget, hogy egymaga intézze sorsát. Ámde amidőn a fiatal kormány elhatározta, hogy teljesen felszabaditja az országot, az imperialisták habozás nélkül müködésbe léptek a fiatal köztársaság ellen.

A nyilatkozat „a fiatal köztársaság történetének sötét fejezeteként" itéli el az ENSz kongói akcióit. Az ENSz mindeddig nem teljesitette a Biztonsági Tanácsnak a kongói kérdésben hozott határozatait — állapitja meg Pierre Mulele. Sőt mi több, az ENSz fegyveres erőinek jelenlétében „a kongói nép árulói folytatják a köztársaság feldarabolását, az ország egyes vidékein kezükbe kerítették a hatalmat, Patrice Lumumba miniszterelnököt és más szabadságharcosokat az imperialisták és bábjaik letartóztatták, megkinozták és álnokul meggyilkolták".

Patrice Lumumba emléke — hangoztatja a nyilatkozat — örökké élni fog a kongói nép szivében.

A Lumumbát követő Antoine Gizenga vezette kongói kormány tényleges ellenőrzést gyakorol Kongó területének több, mint 50 százaléka fölött.

A nyilatkozat a következő szavakkal zárul: „Eltökélt szándékunk, hogy kivivjuk a Kongói Köztársaság teljes szabadságát, egységét és területi integritását".

Kongó népe nem felejt

STANLEYVILLE. (Agerpres).

Junius 30-án volt egy éve annak, hogy kikiáltották Kongó függetlenségét. A Kongói Köztársaság — irja a France Presse hirügynökség a Kongóban egy éve egymást követő tragikus eseményekre utalva — „azóta is az aktualitás homlokterében áll". Az ország fel van darabolva, területének jelentős részén anarchia uralkodik, törvényes parlamentje még mindig nem kezdte meg tevékenységét, Hammarskjöld „jóvoltából" Patrice Lumumba gyilkosai még mindig nem nyerték el méltó büntetésüket. Patrice Lumumba neve azonban, amint a France Presse hirügynökség is beismeri, „jelképe lett egy elmaradt nép erőfeszitéseinek az őt megillető jogok kivivásáért".

Közismertek az okok, amelyek megakadályozták a kongói helyzet normalizálódását. Ezek az okok közvetlen kapcsolatban állnak a belga, amerikai és más monopóliumok érdekeivel, amelyek hüséges védelmezőkre találtak Kaszavububan, Mobutuban, Ileoban, Chombeban, Kalonzsiban és a többi bábban. Az utóbbi időben, a kongói nép nagy tömegeinek és a világ közvéleményének nyomására, a kolonializmus lakájai kénytelenek voltak bizonyos engedményeket tenni az országban uralkodó helyzet rendezéséért, noha, amint azt a legujabb események is mutatják, egyáltalán nem mondottak le bünös terveikről. Ezeknek a terveknek van alárendelve a leopoldvillei „hatóságok" nemrég adott „beleegyezése" abba, hogy a kongói parlament ujra megkezdje munkálatait. Mint ismeretes, az Antoine Gizenga vezette törvényes kormány állhatatosan szorgalmazta a parlament összehivását, mert a kongói válság csak ezen az uton oldható meg. Kaszavubunak és ha a kongói nép valaha is elfelejthetné számtalan árulását és gaztettét.

Ezenkivül negyvennél több Lumumba-párti képviselő van Leopoldvilleben rendőri felügyelet alatt, s ezeknek nem adnak lehetőséget, hogy pártjuk vezetőségével tanácskozzanak. Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között nem lehet szó

Egy évforduló tanulságai

cinkostársainak magatartása viszont azt bizonyitja, hogy nem áll szándékukban teljesiteni a központi kormány és az ENSz-képviselők között junius 9-én a parlament összehivására vonatkozólag létrejött egyezmény előirásait. A mobutisták cinkosságra léptek Chombeval a törvényes kormány ellen. Kibékültek a katangai szeparatistával és szabadlábra helyezték. Ez azt bizonyitja — irja a France Presse hirügynökség — „hogy Kongó továbbra is a válságok tüzfészke marad".

Ugyanakkor Mobutu határozottan megtagadja az egyezmény legfőbb pontjának teljesitését, amely előirányozza, hogy vissza kell vonnia csapatait arról a területről, ahol a parlament ülésezni fog. Ezzel személyesen „becsületszavát adta", hogy „pártatlan" marad. Mint a parlament munkálatainak ujrafelvételéről.

A függetlenség kikiáltása után egymást követő események megakadályozták a kongói népet, hogy kiheverje sebeit és felszámolja a gyászos gyarmati örökség rákfenéjét. Az irástudatlanság hallatlan arányokat ölt. Jelenleg az egész Kongói Köztársaságban egyetlen kongói származásu orvos, ügyvéd, vagy mérnök sincs. A kongói bábok továbbra is a külföldi monopóliumok rendelkezésére bocsátják az ország kincseit. Nemrég Kalonzsi felajánlotta a La Forminiere nevü amerikai-belga társaságnak az ország altalaját ipari gyémántok kitermelésére.

A Kaszavubu-Ileo lakájkormány által ellenőrzött tartományok gazdasági helyzete egyre kétségbeejtőbbé válik. A munkaképes emberek fele munkanélküli. Az árak szédületesen növekednek, a nemzetgazdaság brutto termelése 0 százalékkal csökkent. A költségvetési deficit mesébe illő öszegekre rug. Az államadósság meghaladja a 60 milliárd kongó frankot.

Ugyanakkor, a leopoldvillei hatóságok gazdasági blokádja ellenére, Antoine Gizenga törvényes kormánya jelentős sikereket ér el a gazdasági és kulturális élet minden területén. Iskolák, kulturális intézmények épülnek, kiépül az ország nemzeti gazdasága. Kongói légiforgalmivállalat alakult, s igy a légiközlekedés nem függ többé a Sabena belga légiforgalmi társaságtól. A központi kormány intézkedéseket tesz a mezőgazdaság ujjászervezésére, az elhagyott ültetvények megmüvelésére a mezőgazdasági termékek kivitelének ujjászervezésére.

„Kongó egyetlen lakosa sem felejti el, hogy mindenapi, állhatatos, nehéz küzdelemmel vivtuk ki függetlenségünket, s hogy sem a nélkülözések, sem a szenvedések, sem az óriási áldozatok, sem népeik kiontott vére nem állithatnak akadályt utunkba" — mondotta egy évvel ezelőtt, a köztársaság kikiáltásának napján, Patrice Lumumba. A kongói nép tovább folytatja nehéz küzdelmét, mert a kolonialisták nem mondottak le uralmi terveikről. A végső győzelméhez nem férhet kétség, mert egész Afrika, az egész nemzetközi közvéleményosztatlan támogatásának örvend.

Mi történik Kuwait-ben

LONDON. (Agerpres).

Ürügyként felhasználva Kuwait kormányának kérését és e kormány „érdekeinek megvédését", az angol csapatok behatoltak Kuwait területére. Az angol külügyminisztérium, amidőn ezt julius elsején bejelentette, arra hivatkozott, hogy a brit csapatokat az Anglia által állitólagosan vállalt „kötelezettségek" értelmében küldték Kuwaitbe. Ugyancsak julius elsején a bagdadi rádióban heves tiltakozás hangzott el a brit csapatok kuwaiti partraszállása ellen. A tiltakozás „teljesen indokolatlannak" minősiti az angol kormány akcióját és hivatalosan megcáfolja azt a hirt, miszerint iráki csapatokat vontak össze Irák és Kuwait határán.

A France Presse hirügynökség annál is inkább meglepőnek tartja az angol csapatok kuwaiti partraszállását, mivel senki sem hiszi, hogy „Irák részéről katonai intervenció veszélye forogna fenn". Ugyanezen hirügynökség bagdadi hivatalos személyek nyilatkozatát közli, amelyek szerint „az iraki kormánynak sohasem állt szándékában erőszakot alkalmazni Kuwait ellen".

Ugyancsak a France Presse közli, hogy julius elsején Szaud-Arábia csapatai is behatoltak Kuwaitbe.

Tovább tart a 85.000 amerikai tengerész sztrájkja

A Taft-Hartley munkásellenes törvény alkalmazásával való fenyegetés ellenére tovább folyik az amerikai kereskedelmi hajók 85.000 tengerészének és segédszemélyzetének sztrájkja.

Az amerikai kormány különleges vizsgálóbizottságot nevezett ki azzal a feladattal, hogy véleményezze a Taft-Hartley munkásellenes törvény alkalmazását. A bizottság — amelynek junius 30-ig kellett volna előterjesztenie jelentését Kennedy elnöknek — négy nappal meghosszabbitotta munkáját.

Az angolai ... uj ...

LUANDA ... Tovább ... lában a p... ellen. Személyesen ... mati hat... ról, hogy ... jezése ut... angolai ... tó mozga... tizánok e... mernek a ... ták erőire ...

Angolai ... tizánok si... folytatnak ... szén. Juni... ros közelé... portugál ka...

Az utóbbi ... arányokat öltött a ... vékenysége a Luanda ... keletre fekvő terület...

Amint a hirekből ... felkelők Luanda kö... sikeres müveleteke... végre ... is ... és